

KUNSTENPLAN LAAKTHEATER 2021-2024

Aansluiten
& Groeien

Binnen
& Buiten Laak!

SAMEN & DICHTBIJ





SAMEN & DICHTBIJ



Toekomst

In het Theater van de Toekomst
Blijft niemand anoniem
Stap over de drempel
Laat je talenten zien

Je kunt niet wonen in een wijk
Met gesloten deuren
Zet ze open, ga erheen
Dan gaat er iets gebeuren

Ontwikkel je ideeën
Door de nieuwe tijd
Want als je beter samenwerkt
Krijgt leven nog meer kwaliteit

Achterstand wordt opgeheven
Samen ben je sterk
Mijn droom is samen wonen
Zonder onderscheid

Teder mens heeft
Mooie dromen
In de aard zijn we gelijk
In het Theater van
De Toekomst

Is niemand anoniem
Dan pas ben je rijk

Nelly Lausberg van Os



P.06	1. SAMEN & DICHTBIJ IN 'T KORT
P.08	2. DROMEN & DOEN 2021 - 2024
P.08	2.1 Algemene informatie
P.10	2.2 Terugblik - gedroomd & gedaan
P.10	2.2.1 Programmaliijnen laaktheater Samen programmeren Community art Cultuureducatie Theaterlab Cultuuranker
P.13	2.2.2 Publieksbereik
P.13	2.2.3 Positionering – cultureel, maatschappelijk, economisch
P.14	2.2.4 Bedrijfsvoering
P.15	2.3 Toekomst - dromen & doen
P.17	2.3.1 Culturele community building Programmaliijnen laaktheater Samen programmeren Samen produceren Samen groeien
P.20	2.3.2 Diversiteit en inclusie
P.20	2.3.3 Publiekszaken – samen uit, samen thuis
P.22	2.3.4 Positionering – cultureel, maatschappelijk, economisch
P.23	2.3.5 Cultuureducatie
P.23	2.3.6 Makersklimaat en talentontwikkeling
P.23	2.3.7 Bedrijfsvoering
P.27	2.4 Bedrijfsvoering - organisatie
P.27	2.4.1 Organisatiestructuur
P.28	2.4.2 Toelichting organisatiestructuur
P.28	2.4.3 Personeelstabel
P.28	2.4.4 Fair practice code
P.30	2.4.5 Bedrijfsrisico's
P.31	2.4.6 Investerings
P.31	2.4.7 Inkomsten
P.32	3. FINANCIËLE GEGEVENS
P.32	3.1 Meerjarenbegroting 2021 - 2024 en balans 2017-2018
P.36	4. PRESTATIEGEGEVENS
P.36	4.1 Kwantitatieve gegevens over activiteiten en bezoekers



SAMEN & DICHTBIJ IN 'T KORT

Laaktheater (statutair: Stichting Laaktheater) is trots op het feit dat zij het wijktheater en cultuuranter van stadsdeel Laak is waar zij zich (statutair) richt op het ontwikkelen van culturele en cultureel maatschappelijke activiteiten in stadsdeel Laak.

We waren en zijn ook trots op het meer dan positieve advies voor onze plannen 2017-2020: "Het centraal stellen van artistieke kwaliteit, inhoudelijk sterk en inspirerend, organisatie doelgericht en zelfbewust, enorme passie met veel betrokkenheid bij en ambities met het stadsdeel, cultuureducatie sterk en wijze van programmeren voorbeeldstellend." Wij hopen dat uit deze terug- en vooruitblik blijkt dat wij ons dit mooie advies waardig hebben getoond en wij met evenveel ambitie de route hebben uitgestippeld voor de komende periode.

DE CIJFERS

Publiek	94% meer bezoekers (2017 begroot 20.605 - 2018 gerealiseerd 39.872)
Activiteiten	47% meer activiteiten (2017 begroot 658 - 2018 gerealiseerd 967)
Personeel	44% meer fte (2017 begroot 5,75 fte - 2018 gerealiseerd 8,26 fte)
Gelden	16% meer inkomsten (2017 begroot 713.114 - 2018 gerealiseerd 825.144)
'Eigen' gelden	6% meer 'eigen' gelden naast exploitatie (2017 begroot 39% - 2018 gerealiseerd 45%)

Mooie cijfers waaruit af te lezen valt dat wij de ons gestelde plannen in aantallen hebben gerealiseerd. Vooral mooi is dat we hierdoor samen met de bewoners onze programmalijnen inhoudelijk hebben kunnen verwezenlijken en daarbinnen konden groeien. Groei voor de bewoners, het team en de programmalijnen. In Laak maar ook duidelijk met stappen buiten de eigen wijk, buiten Laak en

verder. Daarnaast hebben wij onze energie gericht op meer zichtbaar en aanspreekbaar zijn in de wijken van Laak, door behalve in eigen theater ook een cultureel programma op locatie mogelijk te maken, dichtbij huis. We zijn gegroeid van een theater van steen naar een theater van mensen; een levend iets, een organisatie waar mensen graag en makkelijk contact mee leggen en hun dromen aan toevertrouwen.

Door **onze manier van werken**, 'aansluiten bij en groeien', 'verbinden en overbruggen' hebben we een divers en inclusief programma kunnen maken. Diversiteit en inclusie zit in ons DNA. Het is verweven met wie we zijn en hoe we werken. Wij werken op ooghoogte met onze bewoners, zoeken hierin het gelijkwaardige gesprek, werken vraaggericht, bouwen fijnmazige culturele netwerken, gaan verbindingen aan met andere publieke domeinen, faciliteren, adviseren en stimuleren bewoners en hun ideeën en zetten hen in hun kracht. Onze projecten zijn laagdrempelig én we streven tegelijkertijd naar artistieke kwaliteit.

"Een verandering vindt plaats omdat gewone mensen buitengewone dingen doen."

- Barack Obama

Samen Programmeren zorgde ervoor dat bewoners het zélf gingen doen. Dat ze de stoute schoenen aantrokken om -met onze hulp- zelf een programma samen te stellen, zelf eventueel extra geld bijeen te sprokkelen en zelf het project tot een succes te maken. Dit resulteerde in prachtige projecten: een dag vol poëzie uit Mesopotamië, een Arabisch Short Film Filmfestival, een festival met Zuid-Amerikaanse dans, een eigen Poolse, Hindoestaanse of jongeren voorstelling, Bulgaarse dans, een naar Laak gehaalde Marokkaanse & Poolse theatergroep of een dag voor startende Urbanartiesten. Vele niches uit kunst en cultuur vonden bij ons een eigen plek.

De afgelopen jaren maakten wij verschillende **Community Art** projecten mogelijk, zowel in ons eigen theater als op locatie. Een mooi voorbeeld hiervan is 100% Molenwijk waarmee we in 2018 werden genomineerd voor de Haagse cultuurparticipatieprijs 'De Gouden C'.

Ons programma **Cultuureducatie** heeft de afgelopen jaren een stevige ontwikkeling doorgemaakt. Van een aantal activiteiten per maand zijn we gegroeid naar wekelijks een jeugdtheaterprogrammering, naar jaarlijks drie jeugdfestivals, naar een landelijk erkend Jong Beginnen programma, een doorgroei in het schoolprogramma, een binnen- & buitenschools Urban Lab programma voor kinderen in de basisschoolleeftijd en naar een Laaks Jeugd- en jongerentheater dat haar eigen voorstelling maakt.

Richting de toekomst

Laaktheater stelt kunst en cultuur, kijken naar of meedoen aan, centraal en maakt het weer van de bewoners zelf. Wij programmeren, produceren en ontwikkelen **samen met de bewoners** en organisaties in Laak. Onze manier van werken draagt bij aan het plezier en de ontwikkeling van het individu en de sociale cohesie en leefbaarheid van Laak. Deze manier van werken houden we ook de komende periode vast. Wij geloven in de kracht van cultuur en in de kracht van de bewoners. Wij onderscheiden ons door onze **vraaggestuurde benadering**. Laaktheater werkt vanuit 'aansluiten bij en groeien', 'verbinden en overbruggen' en doet dat vanuit veelal meerjarige culturele programma's en investeringen. Kwaliteit, ontwikkeling en borging staan hoog in het vaandel.

Laaktheater is de **culturele aanjager, spil en schakel in en van Laak** en draagt bij aan een **bloeiende culturele community**. Het uitgangspunt voor culturele community-vorming is de erkenning en waardering van de verschillen tussen (groepen) mensen. In onze visie is kunst daarbij blijven komende periode dan ook twee belangrijke termen voor Laaktheater. We sluiten aan bij de interesse van de mensen en groeien van daaruit samen verder. Een werkwijze die iedereen de kans geeft **een eigen culturele plek** te vinden en uit te bouwen. En we zijn gelukkig met het feit dat we inmiddels ook een theater van mensen zijn geworden maar de fysiek fijne plek blijft wel heel belangrijk. We zijn dan ook blij dat we onderzoek

mogen doen naar ver-/nieuwbouw van Laaktheater. Ook dit traject pakken we samen met onze bewoners op: zo bouwen we aan een cultureel hart voor Laak dat gedragen wordt door haar bewoners. We kijken over de grenzen van Laak. Dit is onlosmakelijk verbonden met hoe wij werken. We zoeken telkens weer actief de lijnen naar buiten en speuren naar kansen en mogelijkheden. De succesvolle lijn van de afgelopen jaren houden we vast. Het gaat goed met ons, **onze bedrijfsvoering** en met de manier waarop wij werken. Er liggen mooie resultaten, we werken fijn samen met partijen en we krijgen op veel plekken erkenning voor onze manier van werken. Door een enthousiast team en door betrokken bewoners van Laak zijn we zover gekomen. Tegelijkertijd gaat er wel pijn schuil achter deze mooie cijfers. We staan door de smalle financiële basis continu onder druk en onze organisatie heeft daardoor niet alleen een wankelende financiële maar ook een wankelende organisatorische basis. Veel projecten zijn arbeidsintensief en gestoeld op mensenwerk. Om bewoners te binden zijn vertrouwde gezichten belangrijk. Dé reden dat Laaktheater kiest voor een basisteam met mensen die in dienst zijn, dat is ons echte kapitaal. Een aandachtspunt voor de komende periode is dan ook het veiligstellen van deze basis. Met dat als wens in het achterhoofd zien we met veel enthousiasme uit naar de volgende periode.

Veel leesplezier!

Team Laaktheater



Totalen	2017	2018	2019	2020
Activiteiten	885	967	870	1.000
Bezoekersaantallen	35.996	39.872	33.500	30.000
Raming bezoekersaantallen	20.605	23.234	28.024	
Totalen	2021	2022	2023	2024
Activiteiten	1.119	1.119	1.119	1.119
Bezoekersaantallen	33.418	33.418	33.418	33.418

Verwachting is hogere realisatie, zie ook toelichting hoofdstuk 4



DROMEN & DOEN 2021 - 2024

2.1 ALGEMENE INFORMATIE

2.1.A Algemene gegevens van de aanvrager

Naam instelling:	Laaktheater
Statutaire naam instelling:	Stichting Laaktheater
Statutaire doelstelling:	Ontwikkelen van culturele en cultureel maatschappelijke activiteiten in stadsdeel Laak
Aard van de instelling ¹ :	Wijktheater en cultuuranker
Bezoekadres:	Ferrandweg 4T
Postcode en plaats:	2523 XT Den Haag
Postadres:	idem
Telefoonnummer:	070 - 393 33 48
Email:	info@laaktheater.nl
Website:	www.laaktheater.nl

2.1.B Contactpersoon voor de subsidieaanvraag

Naam contactpersoon:	Ricky Middendorp
Functie contactpersoon:	Directeur
Telefoonnummer contactpersoon:	06 - 51 232 292
Email contactpersoon:	directie@laaktheater.nl

2.1.C Financiële gegevens aanvrager

IBAN bankrekeningnummer:	NL26 INGB 0000 258876
Ten name van:	Stichting Laaktheater
Fiscaal nummer:	805470906

2.1.D Rechtsvorm

Rechtsvorm (stichting, vereniging)	Stichting
Jaar van oprichting	1992
Inschrijving Kamer van Koophandel te	Den Haag
KvK nummer	41157686

2.1.E. Huidige samenstelling directie/dagelijkse leiding (incl. zakelijk/artistiek leider indien van toepassing)

Naam:	Functie:	In functie sinds:	Termijn Benoeming ² :
Ricky Middendorp	Directeur	16 - 01 - 2016	Vaste aanstelling

2.1.F. Huidige samenstelling Bestuur of Raad van Toezicht

Bestuur:	☒ Bestuur			
Naam:	Functie:	In functie sinds:	Termijn Benoeming:	Treedt af op ³ :
Mw. Rabiaâ Benlahbib	Voorzitter	04 - 02 - 2014	2e	04 - 02 - 2022
Mw. Regien van der Sijp	Secretaris	14 - 08 - 2017	1e	14 - 08 - 2021
Dhr. Pieter Cornelissen	Penningmeester	01 - 10 - 2019	1e	01 - 10 - 2023
Mw. Jessica Kikken - Mc Michael	Overige leden	14 - 08 - 2017	1e	14 - 08 - 2021

2.1.G. Gevraagd subsidiebedrag voor de periode 2021-2024

Totale omvang jaarlijkse exploitatie:	€ 1.127.261
Gevraagde jaarlijkse structurele bijdrage van de gemeente voor 2021-2024:	€ 680.761
Gesubsidieerd in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020 van de gemeente Den Haag?	☒ ja, met een bedrag van: € 450.339 (peiljaar 2018, inclusief trend) (Inclusief 33.333 amendement Lakerveld)

Ondertekening

Hierbij verklaart ondergetekende, daartoe statutair bevoegd, dit formulier naar waarheid en zonder voorbehoud te hebben ingevuld.	
Machtiging*	☒ nee
Naam:	Mw. R. Benlahbib
Functie:	Voorzitter
Datum:	
Plaats:	Den Haag
Handtekening:	

*NB: Wanneer de contactpersoon de aanvraag namens het bestuur ondertekent, dient een kopie van de machtiging daartoe bijgevoegd te worden.

¹ Bijvoorbeeld: beeldende kunstinstelling, podium, museum, etc.

² Indien van toepassing | ³ Volgens geldend rooster van aftreden

2.2 TERUGBLIK GEDROOMD & GEDAAN



‘In Laaktheater is alles mogelijk. Iedereen doet mee. Er zijn geen beperkingen. Ben je niet mobiel, spreek je niet zo goed Nederlands, kun je dingen niet meer zo goed onthouden? De mensen van Laaktheater zorgen ervoor dat je mee kan doen.’ Aldus een speler van onze seniorentheatergroep. Wat een compliment. Want dat is precies wat Laaktheater wil zijn! Een theater waar ruimte is voor alle soorten kunstbeleving, door professionals én door amateurs, waar je gezien wordt en waar je welkom bent, wie je ook bent, waar je ook vandaan komt, jong en oud. Dit doen we niet alleen in het theater zelf maar ook op locatie, binnen én buiten Laak.

Wat groeiden we hard de afgelopen jaren. Op zoveel vlakken, het aantal activiteiten groeide, ons team groeide. Bewoners die iets wilden organiseren wisten ons steeds makkelijker te vinden. Meer kinderen en volwassenen dan ooit bezochten onze (school)voorstellingen. We organiseerden vaker theaterprojecten in samenwerking met bewoners en organisaties in Laak of daarbuiten. En je vond ons regelmatig buiten Laaktheater: onze beachflag kon je tegenkomen bij bijvoorbeeld 100% Molenwijk, bij het Laakfestival en bij project Jong Beginnen op de voorscholen. We werkten hard aan onze zichtbaarheid, aan kwaliteit, diversiteit en inclusie en we groeiden – en groeien nog elke dag – in onze manier van werken. Kennis die we graag delen met cultuurmakers in de wijk, stad en in het land. Wat drijft ons voort? Dat we er getuige van mogen zijn wat kunst en cultuur doet: het is intens, het brengt mensen in beweging, het opent ogen, het zorgt voor verandering én voor mooie herinneringen. Wat een voorrecht!

2.2.1 PROGRAMMALIJNEN LAAKTHEATER

Naar aanleiding van de definitieve vaststelling van de exploitatiesubsidie is qua doelen een basis-programmering voor de verschillende programmalijnen vastgesteld waarvan wij de aantallen tot zover ruimschoots hebben behaald. Per programmalijn treft u een korte inhoudelijke weergave aan.

SAMEN PROGRAMMEREN

Onze manier van werken – aansluiten bij bewoners en samen programmeren – werkt. Bewoners en organisaties vragen steeds vaker of we samen kunnen optrekken. De programmering is inmiddels een afspiegeling van de grotere bewonersgroepen

in ons stadsdeel; zo is er een eigen programmalijn ‘Pools’, ‘Hindoestaans’ en ‘Urban’. **Theater van de Niches** noemen we ons theater ook wel. Want naast meerdere bewoners als gastprogrammeur voor een diverse Hindoestaanse, Poolse en Urban programmering hebben we veel losse avonden met een geheel eigen kleur en smaak: bijvoorbeeld de ‘Dag van Hispanidad’ waarbij door het gehele theater een cultureel programma stond, de prachtige voorstelling van een bewoonster ‘We moeten vluchten’ over de oorlog, en de bijzondere voorstelling ‘Door het lint (verbonden)’ van twee jonge wijkbewoners over de rol van een psychische ziekte op hun relatie. Bewoners niet alleen als gastprogrammeur maar ook als maker: hier gaan we in de toekomst meer aandacht aan geven.

Binnen Laak

We zijn steeds vaker **tussen de bewoners in de wijken** te vinden. Samen organiseerden we bijvoorbeeld Buurtluistersessies in de Stiel en in de Wissel en Internationale Vrouwendag ging op verzoek van de vrouwen ‘op tour’ door Laak. Een belangrijke ontwikkeling is ook het Laakfestival: waar wij in 2017 vanuit onze gastprogrammeurs eerst één podium programmeerden, produceerden en programmeerden we in 2018 het gehele festival. Met ingang van 2020 wordt het zelfs ons eigen festival.

Buiten Laak

Ook **buiten stadsdeel Laak** laten we ons zien. Ons Arabisch festival Mesopotamië groeit en groeit. Het is een festival met poëzie, film en muziek van en uit Syrië, Irak, Marokko en haar diaspora tot aan dichters uit Laak. Met een publiek dat behalve uit Laak van heinde en ver komt. Er lopen gesprekken voor samenwerking met het Filmhuis Den Haag en Movies that Matter.

COMMUNITY ART

Hoe betrek je mensen het beste bij cultuur? Als ze hun eigen verhalen kunnen vertellen en hun eigen kracht kunnen laten zien. In samenwerking met professionele makers hebben we inmiddels meerdere **community art projecten** opgezet.

100% Molenwijk

Met het wijkproject 100% Molenwijk ‘gebeurde er weer eens iets leuks’ volgens de wijkbewoners. 100% Molenwijk bestond uit een theatrale route en een reisgids door Molenwijk die was samengesteld op basis van verhalen van wijkbewoners. Het smaak- te naar meer, de bewoners gaven aan dat ze graag wilden dat het project werd doorgezet. En dat deden we.

Seniorentheatergroep

Onze seniorentheatergroep speelt binnenkort alweer haar derde voorstelling. Na de eerste voorstelling ‘Vrouw Overboord’, een theatervoorstelling vol persoonlijke verhalen, humor en muziek, volgde ‘Kringloop van het Leven’ en binnenkort ‘Buren’. En ze blijven niet in Laak: binnenkort zijn ze voor de tweede keer te zien buiten Laak en waarschijnlijk zelfs in Delft!

Liefde Hier & The Nation van het Nationale Theater

De voorstelling ‘Liefde Hier’ maakten we in samenwerking met ZID Theater uit Amsterdam. In dit project werkten drie steden, Amsterdam, Den Haag en Amersfoort vanuit hetzelfde concept aan een theatervoorstelling. Hun project ging vrijwel naadloos over in een bijzonder vervolg: de spelers konden op voorhand de tekst van The Nation lezen en aansluitend de voorstelling bezoeken. In Laaktheater hebben de spelers daarna samen met hun eigen regisseur stukken van de tekst ook gespeeld. Een mooi voorbeeld van hoe Laaktheater werkt: op maat, goed kijkend naar waar de uitdaging ligt en onze spelers een zetje vooruit geven.

Wijkgericht produceren

Laaktheater heeft zich ook ontwikkeld tot een **plek voor (jonge) makers**. Met Laak als uitgangspunt hebben we met professionele makers eigen voorstellingen of projecten geproduceerd die een specifiek belang voor de wijk hadden. Zo produceerden we met Ino Kruysen de jeugdvoorstelling WijDe Wereld en met Rajae El Mouhandiz Thuis Ontheemd #1. In de nieuwe makersregeling van Den Haag zien wij extra ruimte voor onze wijkmakers. Ook nieuw is dat we samen met de andere Cultuurankers een voorstelling produceren voor Krokus Kabaal: het gezamenlijke jeugdtheaterfestival van de cultuurankers.

Binnen Laak

100% Molenwijk speelt zich af in Molenwijk en heeft daar bijgedragen aan onderlinge verbondenheid en aan actief samenwerken. In de slipstream daarvan heeft het ook bijgedragen aan onze bekendheid in Molenwijk en het zichtbaar maken van de bewoners bij ons. Deze uitwerking is niet ongezien gebleven. Ook andere organisaties zoals Duurzaam Den Haag vonden via 100% Molenwijk een ingang bij de bewoners. Dit onderbouwt onze wens om het 100% concept ook in de andere vijf wijken van Laak op te zetten.

Buiten Laak

Makerstraject – Wij hebben voor Rajae El Mouhandiz het makerstraject bij het FPK aangevraagd en toegewezen gekregen. Ze heeft verhalen opgehaald over ‘thuis, ontheemd’ dat uitmondde in een prachtige fototentoonstelling met portretten van bewoners. Het was het thema van haar eerste muziektheatervoorstelling die zij in 2017 in Laaktheater maakte en waarmee zij aansluitend door het land toerde. In 2018 vloog zij uit naar Luxor voor haar tweede voorstelling in het traject. Door haar inzet in de wijk bond zij de bewoners aan zich die haar ook buiten Laak volgden. *Participatie Federatie* – Een van de eerste doelen is een speellijst voor onze eigen makers zodat zij langs de aangesloten podia in de G4 kunnen reizen.

CULTUUREDUCATIE

Met ons educatieprogramma beogen we dat kinderen zich cultureel ontwikkelen, zichzelf beter leren kennen en daardoor een eigen weg in de wereld weten te vinden. Cultuureducatie is tevens een instrument om inhoudelijke kennis en vaardigheden in de verschillende kunst disciplines over te dragen en een middel om de sociaal-emotionele ontwikkeling en taalvaardigheid te versterken. We programmeren onder schooltijd (cultuureducatie op z’n Haags), binnen voorscholen en in de vrije tijd, vaak in samenwerking met andere organisaties. Het aanbod behelst jeugdtheatervoorstellingen, festivals en kunstactiviteiten die geïnspireerd zijn op de kinderen bij ons in Laak.

Jong Beginnen

‘Jong Beginnen’ is het kunsttraject voor de allerkleinsten op de Peuterleerplekken in Laak en in Laaktheater. Professionele kunstenaars ontmoeten binnen hun artistieke werk kinderen, hun ouders en hun begeleiders om kunst te zien, te voelen, te proeven en zelf te maken. Door de samenwerking van Laaktheater, Stichting 2+ en JongLeren heeft dit project vleugels gekregen en is uitgegroeid tot een uitzonderlijk traject waarin kunstbeleving en kunstonderzoek centraal staat en waarmee we actief inzetten op cultuurparticipatie en ouderparticipatie. Het project is uitgekozen voor een 3-jarig onderzoekstraject van NRO voor 5 innovatieve projecten voor Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Jeugdtheatervoorstellingen

Voor haar maandelijkse jeugdtheatervoorstelling selecteert Laaktheater voorstellingen van professionele makers en gezelschappen. Hierbij ligt het accent op toegankelijke voorstellingen die vanuit een multicultureel oogpunt sociaal-maatschappelijke thema’s aansnijden. Afgelopen jaren vulden wij dit aan met films op woensdagmiddag. Met ingang van 2019-2020 zijn wij gestopt met de films en van start gegaan met Urban Lab (zie H2.3.). Ook hebben we in schoolvakanties diverse jeugdfestivals



‘Laaktheater heeft voor mij meer dan één venster geopend. In samenwerking met Laaktheater organiseer ik jaarlijks het MENA ‘korte film’ festival en het Mesopotamië Festival. Grote namen in cultuur en kunst uit vele landen hebben hun vertrouwen uitgesproken door het bijwonen van de festivals. Dit succes is het resultaat van een team dat als een familie of symfonie samenwerkt. In alle harmonie. Persoonlijk voel ik me erg blij met deze familie. Ik voel mij trots door het respect voor elkaars cultuur en de liefde van de mens, ongeacht kleur en nationaliteit.’

- Mohammad Amin (gastprogrammeur)



zoals het stedelijke festival De Betovering, het door ons met dansschool Beweigi ontwikkelde ‘Urban Skillz’ en het jeugdtheaterfestival Krokus Kabaal van de cultuurankers gezamenlijk.

Schoolvoorstellingen

We programmeren naar de thema’s van de regeling Cultuureducatie op zijn Haags aangevuld met voorstellingen van Residentie Orkest en NTJong zodat kinderen uit de wijk ook kennismaken met het rijke aanbod van de stad. Jaarlijks komen gemiddeld 6.000 kinderen in Laaktheater naar voorstellingen. De meeste scholen in Laak komen in ieder geval één keer per jaar naar ons theater. Nieuw (2019) is dat Theater Dakota en wij samen ons schoolaanbod samenstellen vanuit gedeelde visie ‘cultuur dichtbij en persoonlijk maken’ en daarmee bereiken we meer dan 10.000 kinderen. Sinds 2019 koppelen we voor scholen uit onze eigen wijk ook kunstworkshops aan schoolvoorstellingen.

Binnen Laak

Jong Beginnen – Met Jong Beginnen trekken we de wijken in. Met makers bezoeken we vijf keer per jaar alle voorscholen van JongLeren waar de makers hun voorstellingen en installaties ontwikkelen. Twee keer per jaar nemen deze makers Laaktheater over en komen alle kinderen, ouders en begeleiders

naar het theaterfestival Jong Beginnen.

Betovering – We programmeren ook altijd een voorstelling op locatie, bij bv Vadercentrum Adam.

Buiten Laak

Het programma van cultuureducatie voltrekt zich vooral binnen Laak. Behalve de eigen gemaakte voorstellingen, WijDe Wereld van Ino Kruysen en Fr!z van Clifton Veldwachter (maker Krokus Kabaal), die ook elders in de stad werden gespeeld.

THEATERLAB

In ons Kunstenplan 2017-2020 stond ook het Theaterlab: leveren van een bijdrage aan een maatschappelijk vraagstuk, of het stimuleren van een debat/dialog door een theater- of andere kunstinterventie. Op deze lijn hebben wij geen extra acties uitgezet omdat het in de praktijk ‘gewoon’ onderdeel is van onze manier van werken.

CULTUURANKER

Laaktheater is één van de acht Cultuurankers die cultuur inzet om participatie te bevorderen. Drie keer per jaar werken we aan een gezamenlijk project: Krokus Kabaal en de UITMarkt, het derde project is wisselend. In 2018 sloten wij samen

aan bij het themajaar Feest aan Zee ism HHM & HNT met community art en een aparte programmering per anker. De invulling van onze functie als cultuuranker past ons als een handschoen en is onlosmakelijk verbonden met ons DNA. Naast onze programmalijnen zijn er het hele jaar exposities te bewonderen van kunstenaars uit Laak of verbonden met Laak. We stellen les- en repetitierruimte ter beschikking waardoor we diverse lessen aan de bewoners van Laak kunnen aanbieden. Andere activiteiten die bij de functie cultuuranker horen zoals kennisvergroting, uitwisseling met de stad en ondersteuning van projecten, zitten verweven in onze manier van werken.

Binnen Laak

Beweigi – een Urban/African dans- en fashion school, heeft de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de ruimte bij ons en is inmiddels doorgegroeid naar een eigen plek aan de overkant, in de RAC-hallen. Heel fijn, want daarmee blijft de samenwerking ook soepel overeind.

Buiten Laak

UITmarkt – Jaarlijks staan we met de andere cultuurankers samen op de UITmarkt in het centrum. Regioprofiel – Onze werkwijze delen we met steden uit de regio binnen het Regioprofiel Haaglanden.

2.2.2 PUBLIEKSBEREIK

Onze gestelde publieksresultaten hebben wij ruimschoots behaald. Onze werkwijze in publieksbereik lag in lijn met onze vraaggerichte aanpak. De belangrijkste pijlers waren (en zijn): samenwerken, netwerken en investeren in en professioneel ondersteunen van gastprogrammeurs en ambassadeurs. We hebben ingezet op een groei van de naamsbekendheid en zichtbaarheid van het theater zowel in Laak als in Den Haag en omstreken. De campagne ‘Laaktheater daagt je uit’ is goed aangeslagen. Hierbij was zowel de boodschap – een vraaggericht en open theater – als het beeld – de inzet van deelnemers van projecten voor de campagnes – een succes. Bewoners van de wijk herkenden zich erin. We zijn inmiddels toe aan een vervolg op deze actie. We hebben onze communicatiemiddelen geprofessionaliseerd en intensiever ingezet. Een belangrijk onderdeel van onze werkwijze – en dus ook van ons publieksbereik – is de wijk in, naar de mensen toe en de contacten warm en levendig houden. Per publieksgroep en per programma kijken we naar het beste kanaal; soms is WhatsApp de beste manier, soms een poster of nieuwsbrief en soms werkt een gerichte persoonlijke benadering – tot aan bellen toe – het beste. Op maat, passend bij wat nodig is, is ook hier onze stijl.

2.2.3 POSITIONERING - CULTUREEL, MAATSCHAPPELIJK, ECONOMISCH

In samenspraak met bewoners uit Laak programmeren, produceren en ontwikkelen we een (divers en inclusief) cultureel & educatief programma, voor alle leeftijden, van 2 tot 100 jaar. Onze manier van werken en positie in het veld van cultuur en cultuurparticipatie is op steeds meer plekken bekend en spreekt aan: partijen weten ons steeds beter te vinden en wij vinden hen en daar waar het aansluit bij de dromen van de bewoners gaan wij de samenwerking graag aan. Deze samenwerkingen vinden zowel binnen als buiten Laak, op stedelijk alsook op landelijk niveau plaats. Als vast onderdeel van onze manier van werken staat deze informatie ook bij de programmalijnen bij binnen/buiten Laak opgenomen. Hier een kleine aanvulling:

CULTUREEL

Stad – Samenwerking met NTJong in ons jongerentraject en met Opera2Day met onze seniorentheatergroep. *Regio* – Binnen het Regioprofiel zijn wij samen met Theater de Vaillant een samenwerking met Delft gestart. *Land* – Op landelijk niveau zijn we samen met Theater de Vaillant initiatiefnemer en kartrekker van de Participatie Federatie. Voor meer informatie zie H 2.3. Toekomst.

Samenwerkingsverbanden zijn: Directie & marketingoverleg van de cultuurankers; Directies Podiumkunsten Den Haag, Educatieoverleg gesubsidieerde Haagse podia en gezelschappen; Regioprofiel; Participatie Federatie.

MAATSCHAPPELIJK

Wij pakken ook op andere domeinen dan cultuur onze rol – met natuurlijk altijd cultuur als middel en doel. Een mooi voorbeeld is Coalitie Laak waarin een aantal organisaties in Laak, met hart voor Laak, samenwerken: Staedion, Vestia, Haagse Hogeschool, stadsdeel Laak, MooiWelzijn, beide ondernemersverenigingen en wijzelf. Binnen deze Coalitie werken wij geregeld samen binnen projecten zoals bv Laakfestival en 100% Molenwijk. *Samenwerkingsverband: Coalitie Laak.*

ECONOMISCH

De directeur van Laaktheater heeft de afgelopen jaren in het bestuur van de ondernemersvereniging Ondernemend Laak gezeten. Doel: met culturele input bijdragen aan de versterking van de directe economische omgeving. Vanuit eenzelfde doel heeft stadsdeel Laak in 2017 het eerste Laakfestival geïnitieerd. Hier hebben we vanaf de start actief aan bijgedragen.

De financiële onderbouwing van Jong Beginnen is als gevolg van het landelijk wetenschappelijk onderzoek overgenomen door de afdeling Onderwijs waardoor het traject door deze samenwerking een fijne door groei kent.

Samenwerkingsverband: Ondernemersvereniging Ondernemend Laak.

2.2.4. BEDRIJFSVOERING - GEDROOMD & GEDAAN

Wij maken steeds duidelijker onderdeel uit van het sociale leven in Laak, cultuur is steeds minder de vreemde eend in de bijt maar juist iets dat men graag overal onderdeel van wil laten uitmaken. Bewoners, organisaties en overheden weten ons steeds beter te vinden. De goede resultaten klinken en schrijven lekker op. Maar het vergt een grote inzet van onze organisatie waarvan de vaste basis te klein is voor wat nu gepresteerd wordt.

Basisteam - Vanuit de begroting met de huidige exploitatiesubsidie konden wij een basisteam van 5,7 fte financieren waarbij uit incidentele gelden nog 52.000 benodigd was. Dit heeft een extra druk op onze organisatie gelegd maar tot zover is het wel gelukt deze gelden te werven. Ondanks het ontbreken van structurele subsidie hiervoor hebben we de stap gezet naar een basisteam met doorlopende contracten ipv per project met daarbij komend verlies van ervaring & netwerk en extra inwerkuren. Het heeft een belangrijke groei van onze werking mogelijk gemaakt. maar vormt tevens een belangrijk risico voor een stabiele bedrijfsvoering voor Laaktheater (zie ook H 2.4.).

STIP-traject - Ondanks her en der geopperde bezwaren dat het traject slechts tijdelijke soulaas biedt hebben wij vanaf de start ingezet op het STIP-traject. Wij hadden te weinig fte en zullen altijd naast structurele middelen afhankelijk zijn van extra incidentele middelen. Het heeft heel goed uitgepakt. Zowel voor de STIP-werknemers, heel erg op hun plek, als voor ons als organisatie, momenteel 3,4 fte extra. Voor de komende jaren is het vinden van nieuwe financiële onderbouwing voor deze fte een eerste uitdaging, zie ook H 2.4.

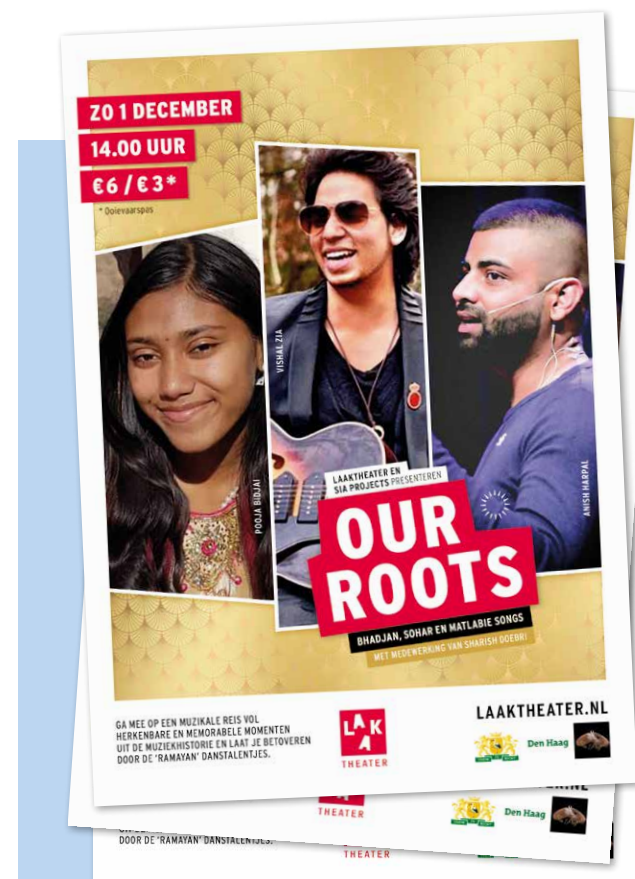
Organisatie - In het Kunstenplan 2017-2020 was nog sprake van een plat organogram; inmiddels is daar een extra laag bijgekomen. De inhoudelijke teamleden hadden al een leidinggevende rol maar dan tov freelancers. Met de extra medewerkers hebben zij nu naast hun eigen inhoudelijke taken ook intern de rol van leidinggevende. Verder is de structuur van Laaktheater gewijzigd: hospitality en marketing & communicatie zijn samengevoegd tot de afdeling Publiekszaken en cultuureducatie & jeugd zijn samengevoegd met wijkcultuur & community art tot de afdeling Programma. Deze andere opbouw heeft ook een kleine toename van 0,52 fte

mogelijk gemaakt door minder uren op hoofden-niveau en meer uren op medewerkersniveau.

Ondernemerschap - In onze begroting voor 2017 hadden wij 39% extra incidentele gelden naast de structurele subsidie opgenomen. Een flink bedrag, noodzakelijk om onze visie en plannen handen en voeten te geven. Wij meenden dat dat mogelijk was doordat onze manier van werken een voorbeeld is van datgene waar op veel plekken vraag naar is. Hetgeen klopte want ruimschoots (45%) gehaald. Naast de gebruikelijke fondsen zijn wij steeds heel alert geweest op andere mogelijkheden. Dit heeft positieve resultaten opgeleverd aan de financiële kant, gelden van overheden uit andere domeinen (onderwijs) en opdrachten vanuit economische en leefbaarheidsgelden. Daarbij altijd uitgaand van ons eigen profiel, culturele projecten met de bewoners/organisaties van Laak.

Code Cultural Governance - Deze wordt al een langere tijd toegepast. Het bestuur past de diverse punten toe en evalueert jaarlijks of er punten zijn die geactualiseerd moeten. De toepassing van de principes van de code sluiten aan bij de doelstelling, aard en omvang van onze organisatie.

Code Culturele Diversiteit - Dat Laaktheater op de verschillende punten qua code culturele diversiteit goed scoort bleek uit het resultaat van de quick scan op de site van de Code Culturele Diversiteit, namelijk 'goed tot uitstekend'. Waarom staat toelichting in H 2.3. Toekomst.



2.3 TOEKOMST DROMEN & DOEN

Laaktheater stelt kunst en cultuur, kijken naar of meedoen aan, centraal en maakt het weer van de bewoners zelf. Wij programmeren, produceren en ontwikkelen samen met de bewoners en organisaties in Laak. Onze manier van werken draagt bij aan het plezier en de ontwikkeling van het individu en de sociale cohesie en leefbaarheid van Laak.

Wij geloven in de kracht van cultuur en in de kracht van de bewoners. Kwaliteit, ontwikkeling en borging staan hoog in het vaandel. Laaktheater is de plek en organisatie in de wijk waar verbeelding een kans krijgt, waar bewoners zich even in een andere wereld wanen of de eigen wereld door andere ogen kunnen bekijken: maatschappelijk bewust, inspelend op actuele ontwikkelingen en sentimenten in Laak en de wereld.

Wij onderscheiden ons door onze vraaggestuurde benadering. Laaktheater werkt vanuit 'aansluiten bij en groeien', 'verbinden en overbruggen' en doet dat vanuit veelal meerjarige culturele programma's en investeringen. Samen met bewoners en organisaties in en ook van buiten Laak geven wij vorm aan onze programmering en kunstprojecten. Zowel in eigen huis als op locatie in Laak en soms daarbuiten.

Wij hebben een unieke positie in een uitdagend stadsdeel waar sprake is van grote culturele diversiteit, veel lage inkomens, laag opleidingsniveau en weinig sociale cohesie. Door de bewoners en

'Stichting Sia Projects focust zich voornamelijk op de generatieverbinding tussen jong en oud met het doel om een bijdrage te leveren aan het welzijn, het stimuleren van de ontwikkelingen en het behoudt van cultuur en tradities. Laak is divers en kleurrijk en het Laaktheater is bij uitstek representatief voor deze diversiteit. Als projectleider en gastprogrammeur probeer ik samen met het Laaktheater alle muren van de bestaande hokjes te doorbreken waarbinnen mensen leven. De diversiteit waar we samen naar streven komt niet alleen tot uiting bij de keuze van de deelnemers en het publiek dat op onze activiteiten afkomt, ook de medewerkers zijn net zo divers; dit is de kracht van de samenwerking tussen Stichting Sia Projects en Laaktheater.'

- Siska Bhairosingh



groepen actief bij kunst en cultuur te betrekken, creëren we draagvlak en verzekeren we ons ervan dat de kunst die we tonen en maken van iedereen is. Mensen ontmoeten elkaar daarbij, hebben aandacht voor elkaar en leren elkaar zo kennen en ontdekken. Door dit structureel te doen bouwt Laaktheater aan onderling vertrouwen, leefbaarheid en cultureel burgerschap in Laak.

Laaktheater is de culturele aanjager, spil en schakel in en van Laak en draagt zo bij aan een bloeiende culturele community. Wij maken de culturele humuslaag, bestaande uit vele vormen, culturen en disciplines zichtbaar en werken samen met de bewoners en organisaties aan een verrijking c.q. vernieuwing van makers, cultureel aanbod, haar publiek, bewoners en leefomgeving in en buiten Laak.

CULTURELE COMMUNITY BUILDING

Het uitgangspunt voor culturele communityvorming is de erkenning dat er verschillen zijn tussen (groepen) mensen. Verschillen in waarden, attitudes, tradities, opvattingen, gebruiken en onderliggende overtuigingen. Het is de kunst van een culturele community bouwer zoals Laaktheater om gemeenschappelijke noemers te vinden waarmee de verschillen kunstzinnig productief gemaakt kunnen worden. De socioloog Robert Putnam wijst erop dat het welzijn van een stad of regio berust op het vermogen van mensen om constructief met elkaar en hun belangen om te gaan. Hij noemt dit vermogen het sociaal kapitaal van mensen waarbij hij onderscheid maakt tussen *bonding* (contact leggen met mensen die overeenkomsten vertonen met jou) en *bridging* (contact te leggen met mensen die verschillen van jou).

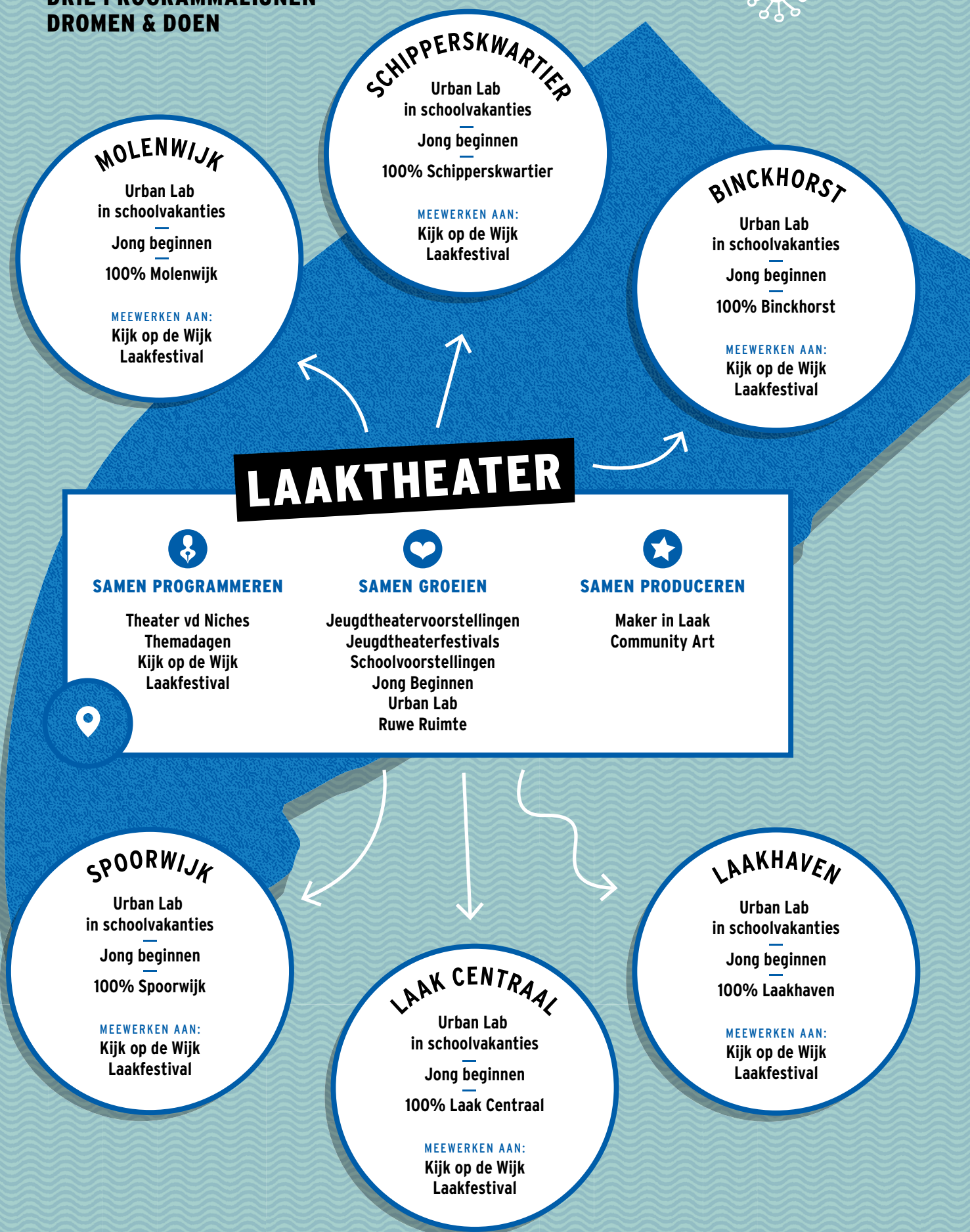
Aansluiten en groeien zijn twee belangrijke termen voor Laaktheater. We sluiten aan bij de interesse van de mensen en groeien van daaruit samen verder. Een werkwijze die iedereen de kans geeft een eigen culturele plek te vinden en uit te bouwen. Uit onderzoek blijkt dat de deelname aan kunst en cultuur in Laak relatief laag is en dat bij laaggeletterdheid de actieradius vaak niet meer dan 50 meter is. Voor Laaktheater een reden te meer om de wijk in te gaan, naar de mensen toe.

'We geloven in de kracht van onze bewoners'

Onze droom is een bruisende thuisbasis te zijn voor alle bewoners van Laak en een inspirerende partner buiten de deur. Met als ultiem doel dat bewoners van Laak kunst en cultuur zien/ervaren als onlosmakelijk verbonden met hun leven, wat van hen is, waar zij invloed op hebben, waar verbeelding aan de macht is en waar zij niet meer zonder willen.



DRIE PROGRAMMALIJNEN DROMEN & DOEN



2.3.1 PROGRAMMALIJNEN LAAKTHEATER

Om onze droom – een bloeiende culturele community – te verwezenlijken richten we ons op de volgende drie programmalijnen:

SAMEN PROGRAMMEREN

Laaktheater brengt kunst en cultuur dicht bij de bewoners van Laak. Cultuur maken helpt bij het vormen van je eigen identiteit en leert je omgaan met verschillen. En, net zo belangrijk: kunst geeft óók ontspanning en plezier! We maken samen met bewoners programma's die aansluiten bij de wensen en smaken van en bij thema's die leven bij de bewoners.

Bewoner als gastprogrammeur voor eigen achterban – bonding

Uniek aan de werkwijze van Laaktheater is dat onze wijkbewoners en wijkpartners de ruimte krijgen zelf te programmeren en organiseren, ondersteund door ons. Zij zijn onze gastprogrammeurs. Mensen komen binnen met een idee en wij coachen, adviseren en inspireren (dromen mag!) ze bij het uitwerken van het idee. Op deze manier is er al een zeer cultureel diverse programmering ontstaan: Van Pools, Irakees, Hindoestaans, Hollands tot Urban tot...

Theater van de Niches

We vinden het belangrijk dat er plek is en blijft voor deze vorm van programmeren. We noemen onszelf dan ook steeds vaker het Theater van de Niches. Het is de basis van onze programmering. Wij bewaken daarbij de kwaliteit voortdurend. Dit doen we zonder te pretenderen te weten wat die kwaliteit dan precies is. Onze kwaliteitsbewaking bestaat uit het begeleiden van de gastprogrammeurs in hun ontwikkeling en samen bepalen waar de kwaliteit zit en waar men graag naar toe wil. Ons programmeringsbudget is echter beperkt terwijl de dromen van bewoners soms groot zijn. Wij begeleiden de bewoners dan zo goed mogelijk in het zoeken naar extra financiële middelen en eventuele partners om het traject samen mee op te pakken. *Uitbreiding* op dit programma wordt een maandelijkse programmering voor senioren overdag ism en nav wens van organisaties uit Laak. Verder komt er een 'nieuw' festival voor mensen met een beperking, aan ism Theater De Vaillant en vanuit Laak met Middin en Theatergroep Bink.

Bewoners programmeren samen – bridging

Tegelijkertijd bleef er iets zeuren in ons achterhoofd. Met terugwerkende kracht viel opeens op dat wij de afgelopen jaren middels het 'programmeren met individuele gastprogrammeurs' met name hebben gewerkt aan 'bonding'. Wat wij misten is 'bridging'. De samenwerking voor de programmering van vrouwendag in ons theater bood ons opeens zicht op hoe we cultureel programma kunnen ontwikkelen waar meerdere publieksgroepen aan samenwerken en waar zij kennisnemen van elkaar en elkaars programma. Het programma van het evenement werd door vrouwen uit allerlei culturen geprogrammeerd, bezocht en bijzonder gewaardeerd. Wat de vrouwen daar mogelijk maakten, het samenbrengen van meerdere culturen/publieksgroepen middels een thema dat hen allemaal aansprak, zou toch ook op andere thema's van toepassing moeten zijn. *Uitbreiding* met deze gezamenlijke programmering van meerdere gastprogrammeurs vormt de welkome aanvulling waarbinnen we hele andere vormen, geluiden, experimenten etc. kunnen uitproberen.

Themadagen

Rondom één thema werken wij samen met meerdere gastprogrammeurs van uiteenlopende achtergrond. Een thema kan bv zijn 'rouwen', 'je veilige plek' of 'eten'. Universele thema's die herkenbaar zijn voor alle publieksgroepen. Per thema kijken we of we ook buiten Laak, in Den Haag of landelijk, kunnen samenwerken. Een nieuwe partner is filmfestival MoviesthatMatter.

Kijk op de Wijk

In Kijk op de Wijk staat steeds een andere wijk uit Laak in de spotlight. Bewoners, organisaties of makers uit die wijk zijn samen gastprogrammeur voor het zondagprogramma. Bewoners krijgen de kans om al het moois dat hun wijk biedt, te laten zien. Kijk op de Wijk sluiten we af met muziek en dansen in de foyer, een activiteit waar bewoners al jaren om vragen. Het programma wordt een culturele mix van 'DWDD' van Matthijs van Nieuwkerk en 'In de Hoofddrol' van Mies Bouwman.

Laakfestival & haar wijken

Voor het derde Laakfestival kiezen we een nieuwe insteek. Eén keer per jaar laten de wijken in Laaktheater op een groter podium, voor een groter publiek, zien wat ze in huis hebben, waar ze trots op zijn en waar nog wensen liggen. De rolverdeling: gastprogrammeurs per wijk bedenken, organiseren en programmeren, wij jagen aan. Een klein beetje rivaliteit tussen de wijken mag best, maar de allergrootste drijfveer is dat de bewoners trots zijn op de eigen wijk en nóg trotser op een gezamenlijk Laak.

Binnen Laak

De input voor de nieuwe programma's wordt opgehaald op wijkniveau.

Buiten Laak

Voor de nieuwe programma's is de insteek om bewoners te attenderen op andere mogelijkheden buiten Laak om op te nemen in het programma.

Programmadoelen 2021 – 2024

- 20x per jaar programmering door individuele gastprogrammeurs
- 1 x per maand seniorenprogrammering
- Festival voor mensen met en beperking ism Theater de Vaillant ea
- 2x per jaar een Themadag
- 6x per jaar Kijk op de Wijk
- 1 x per jaar Laakfestival

 SAMEN PRODUCEREN

Laaktheater werkt samen met makers, professioneel of nog in ontwikkeling, van binnen of buiten Laak. Binnen onze *community art* projecten, binnen projecten die een belang van Laak dienen of we koppelen de artistieke energie en verbeelding van makers aan programma's met gastprogrammeurs. We willen actief bijdragen aan een levendig makersklimaat binnen en buiten Laak.

Community Art

Community Art is voor Laaktheater naast Samen Programmeren een belangrijke pijler bij het ontwikkelen van een culturele community. Laaktheater streeft naar hoogwaardige projecten waarin het samenwerken met bewoners de inspiratiebron is. Om dat te bereiken werken we met professionele regisseurs en makers. Regelmatig nemen bewoners deel als acteur, danser of verhalenverteller. Hun verhalen en gedachten zijn vaak een inspiratiebron voor kunstenaars. Community Art is altijd met, voor en door bewoners.

Community Art in de Wijk

Het community art project 100% Molenwijk heeft heel goed uitgepakt. Het heeft bewoners met elkaar in contact gebracht en Molenwijk positief op de kaart gezet. En belangrijk, het smaakte de bewoners naar meer. En inmiddels is er een groep wijkbewoners opgestaan die zeer actief is op diverse vlakken en ook de vraag naar, deelname aan en het zelf organiseren van activiteiten is zichtbaar gegroeid. *Voor de komende periode* is het dan ook de wens het 100%-concept op te pakken in de andere wijken van Laak. Niet tegelijkertijd maar organisch groeiend, daar beginnend waar de vraag het grootst is.

Community Art divers

Wij hebben inmiddels twee doorlopende theatergroepen die community art voorstellingen maken, onze Seniorentheatergroep en Laaks Jeugd- en jongerentheater. Het mooie is dat zij zich blijven ontwikkelen. Een niet eerder genoemd community

art project in Laaktheater was Er was eens ... een rare snuiter van Anita Poolman en Martine de Moor. Deze samenwerking is heel goed bevallen. *Uitbreiding* zal oa zijn dat deze voortgezet wordt in het Verhalenfestival Een snoer van parels. *En naast deze projecten* zal jaarlijks een incidenteel community art project deel uitmaken van ons programma.

Samenwerking Haagse Hogeschool – minor community art

Nieuw is met ingang van november 2019 onze samenwerking met de Haagse Hogeschool. Hun studenten van de minor ‘community art’ trekken ieder jaar in 3 à 4 groepjes Laak in om onderzoek te doen en een opzet te bedenken voor een community art project. Met de samenwerking beogen we dat het project vanaf de start gekoppeld wordt aan een maker en de bewoners na afloop kunnen kiezen welk plan met de maker opgepakt wordt. De makers kunnen wijkmakers zijn maar ook eventueel studenten van kunstvakacademies. Wij treden op als mede-initiator/producent zodat het ook daadwerkelijk kan landen in de wijk. *Wij hebben afgesproken* dit traject de komende jaren samen verder te ontwikkelen.

Makers in Laak

Bewoners als gastprogrammeur en steeds vaker als maker. Waar mogelijk hebben wij deze producties ondersteund, soms met faciliteiten, soms met fondsenwerving, soms productioneel, soms met artistieke ondersteuning. Deze manier van werken begint een eigen plek in te nemen binnen ons programma. *Wij gaan hier een actieve rol* in oppakken door meer ruimte voor ontwikkeling mogelijk te maken. De nieuwe makersregeling van de gemeente Den Haag biedt daar een mooie tussenstap voor met eventueel vervolg via de Participatie Federatie. Verder hebben wij in Laaktheater een mooi lange gang die sinds een paar jaar een dankbare tentoonstellingsruimte is. Jaarlijks hangt er werk van 8 makers uit of verbonden met Laak. Deze lijn wordt de komende jaren doorgezet.

Binnen Laak

Het 100%-concept wordt verder uitgezet in de wijken.

Buiten Laak

Binnen de projecten wordt gewerkt met makers uit Laak maar ook met (student)makers van buiten Laak met hart voor de community. Verder onderzoeken we met de Participatie Federatie de mogelijkheid van een kleine speellijst bij de aangesloten theaters.

Programmadoelen 2021 – 2024

- We zetten ons 100% concept uit naar andere wijken van Laak;
- Jaarlijks een eigen voorstelling door onze seniorentheatergroep;

- Jaarlijks een eigen voorstelling door ons Laaks Jeugd- en jongerentheater;
- Verhalenfestival ism Anita Poolman en Martine de Moor;
- 8 Tentoonstellingen per jaar van kunstenaars uit Laak of verbonden met Laak;
- Uitwerken van de samenwerking met de Haagse Hogeschool rondom minor community art;
- Jaarlijks twee wijkmakers begeleiden in zijn/haar verdere ontwikkeling;

 SAMEN GROEIEN

Theater weerspiegelt de tijd waarin we leven, het geeft de complexiteit, de schitterende chaos en poëtische lelijkheid van het leven weer. Voor kinderen is cultuur en dus ook theater een manier om jezelf te ontwikkelen, om jezelf te leren kennen, om te je weg in de wereld te vinden en je leven te creëren. Spelen blijkt goed voor de hersenontwikkeling van kinderen. Wij hechten dan ook aan cultuur-educatie en zetten in op trajecten voor de allerkleinsten tot en met de ouderen. Laaktheater beoogt met haar programma dat kinderen zich cultureel ontwikkelen, zichzelf beter leren kennen en daardoor een eigen weg in de wereld weten te vinden.

Jong Beginnen

We bieden Jong Beginnen inmiddels 5 jaar aan. Jong Beginnen wordt door alle partijen ervaren als een groot succes. Al heel jong komen kinderen én hun ouders in aanraking met kunst en cultuur, dicht bij huis en in ons theater, heel waardevol. Jong Beginnen willen wij structureel opnemen in ons programma. **(2 – 4 jaar, in voorscholen en Laaktheater)**

‘Door cultuur leer je de dingen ook eens op zijn kop te bekijken’

Urban Lab

Met ingang van theaterseizoen 2019-2020 zijn wij een pilot, Urban Lab, gestart. Een theatraal laboratorium waarin kinderen en jongeren uit Laak hun talenten kunnen ontdekken en onderzoeken. Het programma bestaat uit Urban kunstlessen: theater, dans en beweging, rap en muziek en beeldende kunst met daarbij één keer per maand een theatervoorstelling. Tijdens de kleine schoolvakanties verzorgt Urban Lab workshops in de wijk en probeert kinderen te interesseren voor bezoek aan de jeugdfestivals in Laaktheater of aan de wekelijkse Urban Lab lessen. Twee keer laten de kinderen hun werk aan elkaar en hun ouders zien. Urban Lab is een samenwerking met de scholen ihkv verlengde schooldag.

De komende jaren willen we deze pilot verder uitwerken want tot zover is het een groot succes (vanaf de start vol). **(4 – 12 jaar, binnen-buitenscholen, in Laaktheater en op locatie in de wijk)**

Ruwe Ruimte

Een atelierruimte waar geëxperimenteerd kan worden, waar fantasie en creativiteit centraal staan, waar je niet bang hoeft te zijn om rotzooi te maken. Om aan te sluiten bij de leervoorkeur van veel kinderen – leren door te doen – gaat Laaktheater ism het Johan de Wit College en de Vuurvlinder een educatieve makersruimte op locatie creëren. Een nieuwe plek waar makers – artists in residence – kunnen werken en tegelijkertijd hun atelier openzetten voor kinderen en jongeren. **(4 – 18 jaar, binnen-buitenscholen, op locatie in de wijk of in de stad)**

Jeugdtheatervoorstellingen

Voor haar maandelijkse jeugdtheatervoorstelling selecteert Laaktheater voorstellingen van professionele makers en gezelschappen. Kwalitatief hoogwaardige en toegankelijke voorstellingen die vanuit een multicultureel oogpunt sociaal maatschappelijke thema's aansnijden. Buiten de maandelijkse voorstelling programmeren of produceren wij in de 3 kleinere schoolvakanties een jeugdfestival, Krokus Kabaal, Betovering en Urban Skillz ism Beweigi. **(4 – 16 jaar, in Laaktheater en soms op locatie in Laak)**

Schoolvoorstellingen

Voor de aankomende beleidsperiode streeft Laaktheater ernaar kinderen in Laak een bijzondere theaterervaring te bieden waarbij we nieuwe verhalen uit alle windstreken brengen en confronterende thema's niet schuwen. Impact willen we veroorzaken, een ervaring meegeven waar over gesproken wordt, met elkaar, met hun vrienden, maar ook met hun leerkracht of hun ouders. Zo werken we met elkaar spelenderwijs aan inlevingsvermogen, een vaardigheid die van grote waarde is in de samenleving van nu. We leggen het accent op de samenwerking met scholen in de wijk. Verder wordt de samenwerking die we opgezet hebben met Theater Dakota uitgebreid naar het ontwikkelen van een schoolaanbod dat ook in andere cultuurankers te zien zal zijn. In dit programma is een deel van de Haagse gezelschappen opgenomen zodat de kinderen in de wijk ook kennis maken met oa het Residentie Orkest en NTJong en uit Laak zelf Lonneke van Leth. **(4 – 16 jaar, in Laaktheater)**

Binnen- buitenschoolse werking

Vanuit cultuureducatie de stap naar cultuurparticipatie stimuleren
Vanuit ons aanbod ihkv schoolvoorstellingen willen we de stap voor kinderen makkelijker maken om ook buiten schooltijd cultureel actief te

worden. We zetten daarbij in op het zelf doen, zelf maken, het maakproces, begeleid door kunstenaars van allerlei disciplines. O.a. door de extra workshops bij de schoolvoorstellingen voor de scholen in Laak en het binnen-, buitenschoolse project Urban Lab. Ook binnen het traject Jong Beginnen op de voorscholen in Laak is er sprake van een afwisseling tussen spelen op locatie – de voorscholen en in Laaktheater zelf waar ook de ouders en begeleiders de voorstellingen bezoeken.

Programmadoelen 2021 – 2024

- Jong Beginnen een vast onderdeel op alle peuterleerplekken in Laak: met 40 kunstontmoetingen waarmee wij jaarlijks rond de 800 kinderen, 50 begeleiders en 700 ouders bereiken;
- Met Urban Lab verzorgen we 30 weken workshops in Laaktheater en tijdens de kleine vakanties workshops in de wijken;
- Jaarlijks een Ruwe Ruimte waar 500 kinderen kunnen komen experimenteren;
- 9 jeugdtheatervoorstellingen en tijdens de kleine vakanties 3 jeugdfestivals;
- 40 schoolvoorstellingen per jaar en workshops voor de scholen in Laak. Daarmee bereiken we in een jaar 4.000 kinderen.

2.3.2 DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Laaktheater heeft een diverse en inclusieve organisatie op het vlak van programma, publiek, personeel en partners.

Programma & Publiek – Wij maken onderdeel uit van een cultureel diverse wijk, wat in combinatie met onze specifieke werkwijze – het programmeren samen met bewoners en organisaties uit de wijk – heeft geleid tot een cultureel diverse en inclusieve programmering en dito publiek. Het programma is van een grote verscheidenheid aan bewoners en dat is terug te zien in de verscheidenheid van het programma en van het publiek.

Partners – Wij werken met een groot aantal partners uit zowel de culturele alsook andere publieke domeinen zoals welzijn en economie maar ook verschillende ondernemers. Het is een vast onderdeel van onze werkwijze, naast programmeren en samenwerken met bewoners wordt samengewerkt met partners, organisaties binnen Laak en buiten Laak, zie ook bij programmalijnen.

Personeel – Met de uitbreiding van het team van Laaktheater, van klein naar iets groter, hebben wij hier een slag kunnen maken. Nieuwe medewerkers hebben andere achtergronden en netwerken binnen gebracht. Ook het STIP-traject heeft hier een eigen rol gespeeld. Wij hebben vrijwilligers en bewoners om ons heen op het traject gewezen en 3 van onze 4 Stip-medewerkers komen uit Laak en bieden een extra ingang richting de wijk. Deze

herijking van ons team heeft daarmee een mooie slag gemaakt op alle gebieden van diversiteit, culturele achtergrond, leeftijd, opleidingsniveau, seksuele geaardheid, gender, gezondheid, inkomen en werkervaring, alles is voorbijgekomen. De verschillende achtergronden maakt dat wij hele verschillende invalshoeken in huis hebben wat als verrijkend ervaren wordt en een goede ingang biedt in het werken met de verschillende gastprogrammeurs.

Bestuur – Ook voor het bestuur geldt dat zij deze diversiteit in haar geledingen heeft.

2.3.3 PUBLIEKSZAKEN - SAMEN UIT, SAMEN THUIS

Onze manier van werken, samen met bewoners en organisaties, is bepalend voor onze manier van communiceren oftewel de bewoners staan centraal. We zetten voor onze publiciteit sterk in op de samenwerking met gastprogrammeurs als de echte kenner van zijn/haar eigen achterban en dat heeft zijn waarde inmiddels bewezen.

Onze gastprogrammeurs en samenwerkende organisaties zijn **onze ambassadeurs**, ook in de publiciteit. We zetten de kracht, kennis en netwerken van de mensen in om onze programmering onder de aandacht te brengen. Zij bevelen Laaktheater aan bij wijkbewoners en organisaties in de wijk. Ze ‘besmetten’ anderen met hun enthousiasme. Samen met onze gastprogrammeurs bepalen we hoe we het publiek het beste kunnen bereiken. Soms is dit via de kanalen van het theater, soms via nichemarketing en soms via eigen wegen. Dit geldt ook voor de visuele publiciteit: bij voorkeur laten we duidelijk zien dat het een aan Laaktheater gelieerd project is. Maar soms blijkt een eigen – bij het project passende – vormgeving beter te werken. De komende periode willen wij onze ambassadeurs uitbreiden met bewoners die niet direct programmeren maar wel Laaktheater een warm hart toedragen. Ook kinderen zijn grote ambassadeurs, een gegeven waar wij meer actie op willen ondernemen. Veel kinderen zijn al eens met school naar ons theater geweest, volgen er kunstlessen en kennen Laaktheater inmiddels. En bij sommige projecten kunnen ouders mee, een mooi moment waar wij hen kunnen benaderen. Een andere actie die wij bv willen uitzetten: Neem je vader of moeder eens gratis mee naar het theater. Verder werken we regelmatig samen met (media) partners in de wijk om publiek te attenderen op ons aanbod en iets onregelmatiger betrekken we andere media bij ons programma.

In 2018 hebben we communicatie & marketing en hospitality samengevoegd tot **Publiekszaken**. Publiekszaken houdt zich bezig met het werven, adviseren, ontvangen en faciliteren van ons



publiek en draagt zorg voor een professioneel en doordacht relatiemanagement, dat uiteindelijk de klanttevredenheid verder moet verbeteren. Publiekszaken werkt nauw samen met Programmering en Bedrijfsvoering zodat snel en flexibel kan worden ingespeeld op de verschillende en snel veranderende behoeften van ons publiek. Want ook bv de ontvangst van het publiek, de sfeer, het eten en drinken en de muziekkeuze is een belangrijk onderdeel van het publieksgebeuren. Informatie die ook van de gastprogrammeur moet komen. De kracht van deze combi gaan we verder ontdekken. De komende periode maken we meer tijd vrij voor **publieksonderzoek**. Naar bezoekersmotivatie, de ervaring rondom de voorstellingen en presentaties en de waardering van het publiek doen we nu af en toe onderzoek. Dit willen we een structurelere basis geven en uitbreiden met een behoefteonderzoek onder bewoners. Verder sluiten we aan bij het grote publieksonderzoek dat door de gemeente wordt opgezet.

Publieksdoelen 2021 - 2024

- We zetten meer diverse ambassadeurs in;
- We zetten een kwalitatief en kwantitatief onderzoek op;
- We leren ons publiek nog beter kennen en weten hen nog specifieker te bereiken;
- Een vervolgcampagne 'Laaktheater daagt je uit';
- We zetten onze kennis om in overdraagbare vormen waarmee deze makkelijker ingezet kunnen worden in het contact met de gastprogrammeurs.

2.3.4 POSTITIONERING -
CULTUREEL, MAATSCHAPPELIJK,
ECONOMISCH

Laaktheater heeft een unieke positie in een uitdagend stadsdeel waar sprake is van grote culturele diversiteit, veel lage inkomens, laag opleidingsniveau en weinig sociale cohesie. De uitdaging is inmiddels nog groter geworden doordat qua werk, woningen en nieuwe bewoners twee hotspots binnen Laak booming zijn - Binckhorst & Holland Spoor. Qua verwachte bewoners een groot verschil met de huidige bewoners. Wij zien daar ook een rol voor ons weggelegd, met projecten op locatie alsook via de wijkgerichte programma's Kijk op de Wijk en Laakfestival. Om zo de verschillende bewonersgroepen met elkaar in contact te brengen. Daarin beschouwen wij cultuur als vierde pijler voor wijkaanpak en gebiedsontwikkeling naast de economische, fysiek en sociale pijlers.

CULTUREEL

Onze manier van werken, het aansluiten bij waar de bewoner 'zit' en vanuit hun input samen opwerken, is sterk vraaggestuurd en kent vaak

acties op de korte termijn. In de samenwerking van bewoners met culturele partners zetten wij dan ook in op goede verhoudingen en open kanalen. We houden elkaar op de hoogte en waar mogelijk werken we samen om zo samen te bouwen aan nieuwe culturele wegen.

Bij ons in Laak

Lonneke van Leth - De manier van werken van Lonneke van Leth Dans en Laaktheater kent een duidelijke overlap in onze culturele en sociale insteek. Vanuit de gedachte dat we samen meer bereiken dan alleen hebben we besloten om onze samenwerking te intensiveren, oa op het vlak van binnen- en buitenschoolse programma's. **Dansschool Beweigi** - nu met een eigen locatie maar werken we nauw mee samen binnen Urban Lab & Urban Skillz. **Opera2Day** - Wij hebben de basisafpraak gemaakt dat we de komende jaren elkaar blijven opzoeken om af te stemmen waar we iets voor elkaar kunnen betekenen als Laakse en culturele partners met als start een gezamenlijke flashmob tijdens Laakfestival. **Muziekbox** - een Urban muziekruimte, initiatief van Siggie Florentina, dat wij een warm hart toedragen en als het enigszins kan ondersteunen in haar werking. Zij is ook een vd docenten binnen Urban Lab.

Stad

Cultuurankers - Het samen optrekken van de 8 Cultuurankers heeft ons hard doen groeien en een sterkere partner voor de stad gemaakt. Behalve uitwisselen van kennis en ervaringen trekken we de afgelopen paar jaar ook steeds vaker samen op in gezamenlijke projecten: 2 vaste - UITmarkt & Krokus Kabaal en een jaarlijks wisselend project. In 2018 was dat bv Feest aan Zee. **Cultuurschakel** - organiseren samen 2x per jaar een goed bezocht cultuurontbijt Smaak van Kunst in Laak(theater), stemmen regelmatig af en houden elkaar op de hoogte waar wij mee bezig zijn **Haags Theaterhuis en Art-s-Cool** - Beide initiatieven werken we graag mee samen en zij maken beide deel uit van ons Urban Lab op de woensdagmiddag. **Stedelijke partners** - Met stedelijke partners zoals HNT, Residentie Orkest, Korzo en Zuiderstrand-theater zijn de verbindingen goed en wordt waar dat van toepassing is, samengewerkt binnen speciale projecten, zoals bv de uitwisseling met Korzo binnen het programma Crosstown en Urban Skillz.

Regio

Regioprofiel - Wij zetten ons in voor het project Regioprofielen van het ministerie OCW met als uitgangspunt uitwisseling van kennis en het samen uitbreiden van culturele mogelijkheden voor onze bewoners. Eerste laaghangende fruit: Een Delftse jongerentheatergroep en onze seniorentheatergroep gaan waarschijnlijk samen op tour! De rest wordt eind dit jaar ingekleurd.

Land

Movies that Matter - Wordt op regelmatige basis partner bij een aantal projecten. Binnenkort is Mesopotamië/Mena Short middels programma-onderdeel - film & gesprek met filmmaker. **Participatie Federatie** - Laaktheater & Vaillant zijn initiatiefnemer en kartrekker van de Participatie Federatie. Tien organisatie uit de G4 hebben hun krachten gebundeld in een landelijke organisatie van lokale podia annex werkplaatsen voor cultuurparticipatie en talentontwikkeling. Doel van de Participatie Federatie is - Door krachtenbundeling en samenwerking met elkaar en partners uit cultureel en sociaal domein een duurzame bijdrage te leveren aan cultuurparticipatie in de uitvoeringspraktijk; Het onderwerp cultuurparticipatie te borgen in het landelijk discours; Een actieve bijdrage te leveren aan beleidsvoorbereiding die daarvoor de voorwaarden moet scheppen. LKCA is aangehaakt als kennispartner en er is binding met bestaande BIS-instellingen, kunstvakonderwijs en lokale collega's. Het initiatief begint al aardig bekend te raken binnen delen van het culturele veld.

MAATSCHAPPELIJK

Wij onderscheiden ons van veel andere culturele instellingen in de stad, omdat we cultuur ook inzetten om de leefbaarheid in stadsdeel Laak te versterken en de kwaliteit van leven te verhogen. Een insteek die in alle programmalijnen terug te vinden is. De genoemde samenwerking met **Coalitie Laak** en de **ondernemersvereniging** blijft een doorlopende lijn. De directie zit inmiddels niet meer in het bestuur maar als Laaktheater blijven we hierbinnen actief. Nieuw voor de komende jaren is de ingezette samenwerking met de **Haagse Hogeschool** waarbij we dus ook afgesproken hebben om dit traject voor een langere periode samen op te pakken. Naast de grote partners binnen Coalitie Laak zijn andere belangrijke partners buiten de cultuur in Laak bv **Vadercentrum Adam** - stemmen regelmatig projecten af, **Middin** - binnen 100% Molenwijk een vaste partner en zij schuiven aan bij de ontwikkeling van het Festival voor mensen met een beperking; **Multi Vooruit**, **El Moustaqbal**, **Sewa Sangh** en andere organisaties binnen Molenwijk ikhv 100% Molenwijk; **I'M BINCK** - fijne partner binnen Binckhorst met wie wij in gesprek zijn om samen een project te starten.

ECONOMISCH

Laaktheater voorziet ook een rol voor haar projecten binnen de uitbreiding van **Binckhorst** en **Hollands Spoor**. Wij gaan ervan uit dat hier op het vlak van economie, maatschappelijk ondernemen, lijnen lopen waar Laaktheater goed op aan kan sluiten.

2.3.5 CULTUUREDUCATIE

Cultuureducatie is een belangrijke pijler in onze manier van werken. Uitwerking van deze lijn staat verwerkt onder de programmalijn 'Samen Groeien'.

2.3.6 MAKERSKLIMAAT EN
TALENTONTWIKKELING

Hetzelfde geldt voor het makersklimaat en talentontwikkeling. Het makersklimaat staat verder uitgewerkt bij de programmalijn 'Samen Producenten' en talentontwikkeling maakt onderdeel uit van onze basis, bij alles wat wij doen zijn wij altijd alert op mogelijkheden van groei. Specifieke projecten, zoals bv Jong Beginnen of Urban Lab, staan verder uitgewerkt bij de programmalijn 'Samen Groeien'.

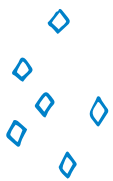
2.3.7 BEDRIJFSVOERING - DROMEN
& DOEN

VISIE - CULTUREEL ONDERNEMEN IN LAAK

De ingezette manier van werken van de afgelopen jaren past ons nog steeds als een handschoen en wij zetten deze dan ook voort. De omgeving waarin Laaktheater opereert maakt het onmogelijk om een situatie te realiseren waar de rechtstreekse opbrengsten van de programmering de kosten van het programma, de publiciteit en de werknemers dekken. Momenteel wordt Laaktheater structureel gesubsidieerd door de gemeente Den Haag, aangevuld met een extra incidentele subsidie - amendement Lakerveld. Verder ontvangen wij geregeld een activiteitenbijdrage van stadsdeel Laak uit de leefbaarheids gelden. Van deze subsidies betalen wij de huur van het pand, een stukje van onze vaste personeelslasten en een klein deel van het programma. Wij zoeken ons cultureel ondernemerschap daarom in de onderstaande mix van financiële lijnen, waarmee wij beogen meer programma en een grotere financiële stabiliteit te bereiken.

Overheden, fondsen en partners binnen de cultuur

De afgelopen jaren zijn wij binnen het culturele veld succesvol geweest in het vinden van extra financiering bij fondsen en verschillende overheden voor onze projecten. Eveneens in het samenwerken met de verschillende culturele organisaties uit de wijken, de stad, waar ook het samen optrekken met de andere Cultuurankers aan heeft bijgedragen. Mooie projecten zijn hieruit voortgekomen, zoals



bv Feest aan Zee. Voor de toekomst hebben wij daarnaast ingestoken op het Regioprofiel en de Participatie Federatie. Bij een succesvol vervolgtraject bieden deze projecten (financiële) ruimte voor naar buiten trekken van onze bewoners en makers. Uiteraard blijven eerder genoemde partijen ook de komende jaren belangrijke partners.

Bedrijven, sociaal-maatschappelijke organisaties en andere publieke domeinen

De samenwerking met andere dan onze culturele partners maakt deel uit van onze basis. Deze samenwerkingen bieden behalve mooie projecten ook zicht op andere dan culturele financiers. Voor de toekomst zetten wij bv ook in op het traject ‘Sociale vernieuwers’ ihkv combinatie zorg/welzijn en cultuur.

Recettes en verhuur (pand)

Omdat wij willen dat zoveel mogelijk bewoners uit Laak de voorstellingen en activiteiten kunnen bijwonen en Laak een wijk is met een lage financiële standaard, hanteren wij lage prijzen. De prijzen voor onze kaartjes zijn eenduidig en laag: 3 euro voor film en alle jeugdprogrammering (met uitzondering van Festival De Betovering) en de 6 en 9 euro prijzen worden ingezet voor het samen programmeren, community arts voorstellingen en voor de producties van de Laakse makers. De prijs wordt bepaald op basis van de beoogde publieksgroep en het niveau (amateur of professioneel) van de programmering. De Ooievaarspas geeft op alle voorstellingen 50% korting zodat je bv al voor 1,50 euro naar een jeugdtheatervoorstelling kan. Naast deze lage prijsstelling hebben wij ook het fenomeen ‘doorgeefkaartje’. Het kopen van een kaartje voor iemand die daar zelf geen geld voor heeft. Voor diegenen die wel een hogere prijs kunnen betalen en met onze lage prijsstelling verhoudingsgewijs te weinig betalen. Voor de verhuur hanteren wij culturele en commerciële tarieven. De culturele prijzen liggen lager en hanteren wij voor culturele, amateur- en wijkactiviteiten. De commerciële tarieven zijn voor alle andere verhuuractiviteiten maar deze worden niet vaak ingezet. Deels omdat wij steeds vaker vol zitten met cultureel programma van bewoners en deels omdat ons theater behoorlijk verouderd is. Aan dit laatste gaan wij de komende periode aandacht schenken. In november 2019 hebben wij het akkoord ontvangen van de gemeente om een onderzoek te doen naar ver-/nieuwbouw van Laaktheater. Het betreft een uitgebreider traject waar ook onze bewoners en organisaties bij betrokken worden. Ook partijen betrokken bij de 2 hotspots qua wonen/werken, Binckhorst en Holland Spoor vragen wij mee in dit traject vanwege de extra publieke voorzieningen die daar nodig zullen zijn. Wat het ook wordt, wij zien uit naar het voor ons liggende traject.

TOELICHTING BEGROTING

Uitgaven activiteiten - Het totaalbedrag van de begroting stijgt met name aan de activiteitenkant -personeel en materieel. Bij de post personeel staat ons eigen vaste basisteam genoteerd en het betreft hier de uitbreiding van het vaste basisteam met 3,4 fte van de STIP-medewerkers (meer fte en stijging in salaris van minimum naar inschaling cao) en de aanvullende kleine uitbreiding met 0,78 fte bestaande uit: directie 0,1 – bedrijfsvoering/fondsenwerving 0,15 – wijkcultuur 0,2 – techniek 0,13. Meer informatie is te vinden bij H 2.4. Bedrijfsvoering.

Bij de activiteitenkosten materieel staan met name de kosten (materieel & flexibele schil – artistiek, productie, pr, techniek) voor de programmaliijnen. De meerkosten betreffen vooral ‘Samen Programmeren’ door de nieuwe programmering met meerdere gastprogrammeurs en samen/vanuit de wijken en ‘Samen Groeien’ door de uitbreiding met 2 nieuwe jeugdprojecten Urban Lab en Ruwe Ruimte. De verwachting is dat deze nieuwe projecten heel goed aansluiten bij de beleidsdoelen van verschillende financiers.

Uitgaven beheer - Deze post blijft opgeteld grotendeels hetzelfde.

Inkomsten - eigen inkomsten - Het aandeel eigen inkomsten wordt vaak als een belangrijke graadmeter gezien wb goed functioneren en cultureel ondernemerschap. Binnen de context van Laaktheater zijn die mogelijkheden, zoals eerder aangegeven, beperkt. Ook bij meer activiteiten blijft de opbrengst van de kaartverkoop laag. Deze zelfde context biedt echter wel andere mogelijkheden, nl. cultuur als vierde pijler voor wijkaanpak en gebiedsontwikkeling. Vanuit die invalshoek zijn wij dan ook actief op verschillende terreinen om financiering voor ons programma te vinden. Deze vinden wij bij zowel private fondsen alsook andere publieke domeinen en fondsen. Samen vertegenwoordigen deze incidentele middelen onze eigen inkomsten (40%) naast de structurele subsidie. Tegelijkertijd blijven wij op het vlak van de officiële eigen inkomsten actief zoeken naar opties. De afgelopen paar jaar hebben wij gelden uit opdrachten ontvangen zoals bv de organisatie van Laakfestival. Deze zijn echter van incidentele aard en daarom slechts beperkt op deze post opgenomen als inkomsten. Voor de private fondsen hebben wij evenals bij de publieke gelden, een verhoging opgenomen voor de nieuwe programmaliijnen, vanuit de gedachte dat deze goed passen binnen de verschillende beleidsdoelen.

NB – Binnen de kaartverkoop staan de schoolvoorstellingen niet ieder seizoen in dezelfde periode geprogrammeerd waardoor de kaartverkoop per boekjaar sterk kan wisselen.

Inkomsten - subsidies - Bij de subsidies hebben wij een hogere bijdrage structurele subsidies genoteerd om op die manier een stevigere basis te creëren

voor onze organisatie. Uit de verhoogde subsidie kan een breder basisteam gefinancierd worden. Structurele personeelslasten zijn een stuk lastiger bij derden aan te vragen. Wij kunnen dan onze aandacht richten op het binnenhalen van de projectgelden voor de programmakosten. Voor een verdere onderbouwing zie de volgende paragraaf.

VERANDERINGEN INKOMSTEN

Vanuit de duidelijk beschreven wens in de uitgangspunten dat een versteviging van onze positie en een gezonde bedrijfsvoering essentieel zijn voor de uitvoering van onze taken hebben wij een hogere structurele subsidie opgenomen in de begroting. Met de hoop dat onze plannen dusdanig aanspreken en passen binnen het gewenste beleid dat dit beleidsdoel ook daadwerkelijk omgezet kan worden in een feitelijke verbetering van onze financiële huishouding. Daarnaast nemen wij de verantwoordelijkheid op ons om opnieuw een stevig deel van de totaalbegroting middels incidentele gelden – publiek & privaat – te zoeken voor onze programmawensen voor de toekomst. Voor de Kunstenplanperiode 2017-2020 hadden wij hiervoor een percentage van 39% opgenomen waarbij wij in 2017 en 2018 - 40 en 45% hebben waargemaakt. Voor de komende Kunstenplanperiode hebben wij een percentage van 40% opgenomen vanuit het gegeven dat onze manier van werken nog steeds ‘hot’ is en sterk aansluit op de beleidsdoelen van de verschillende fondsen en financiers.

FAIR PRACTICE CODE EN GOVERNANCE CODE CULTUUR

Fair Practice Code - Wij hebben onlangs gebruik gemaakt van het aanbod voor een workshop Fair Practice Code van Kunsten’92. In aanloop hebben wij de Quick Scan van de Fair Practice Code ingevuld. Het blijkt dat wij bij 9 van de 10 punten ongeveer 75% volgens de gewenste manier werken. Het punt waar wij nog slecht op scoren is mentale en fysieke gezondheid - werkdruk. Hier ligt een echt aandachtspunt voor de komende periode waar wij ons samen hard voor moeten maken. Uitgebreidere informatie over toepassing van deze code staat bij H 2.4. Bedrijfsvoering.

Governance Code Cultuur - Deze code hanteren wij sinds een aantal jaren en wordt jaarlijks getoetst. Voor de komende periode staat op de agenda om opnieuw te kijken of het bestuursmodel nog steeds de juiste bestuursvorm is voor Laaktheater. Op deze manier blijven we scherp op de juiste toepassing van de code.



DUURZAAMHEID

Daar waar wij kunnen, zetten wij in op duurzaamheid. Wij hebben inmiddels kleinere investeringen gedaan om een aantal punten te verbeteren: alle ‘gewone’ lampen zijn vervangen door led, diverse gebruikersruimten (zoals wc’s) zijn voorzien van automatische verlichting en wij hebben fondsen aangevraagd en toegezegd gekregen voor vervanging van de energievretende theaterlampen. En als wij onverwacht vervoer nodig hebben, anders dan trein, tram of fiets, maken wij gebruik van de elektrische deellauto in Laak. Een mooi fenomeen dat wij graag onder de aandacht brengen. Verder is Laaktheater een verouderd gebouw waar een aantal maatregelen tbv duurzaamheid niet zouden misstaan. Deze mogelijkheid kregen wij afgelopen jaar maar hier hebben wij, vanuit duurzame en financiële overwegingen, van moeten afzien. Duurzaam: vanwege de ver-/nieuwbouwplannen die negatief uitpakken op de langere terugverdiensijd van de investeringen. Financieel: omdat er sprake was van een huurverhoging die zich terug moest verdienen uit de lagere energiekosten. Dat durfden wij niet aan. Binnen het traject ver-/nieuwbouw zal duurzaamheid en de rol die wij daarbinnen kunnen spelen in ieder geval een vast onderdeel zijn van de plannen.

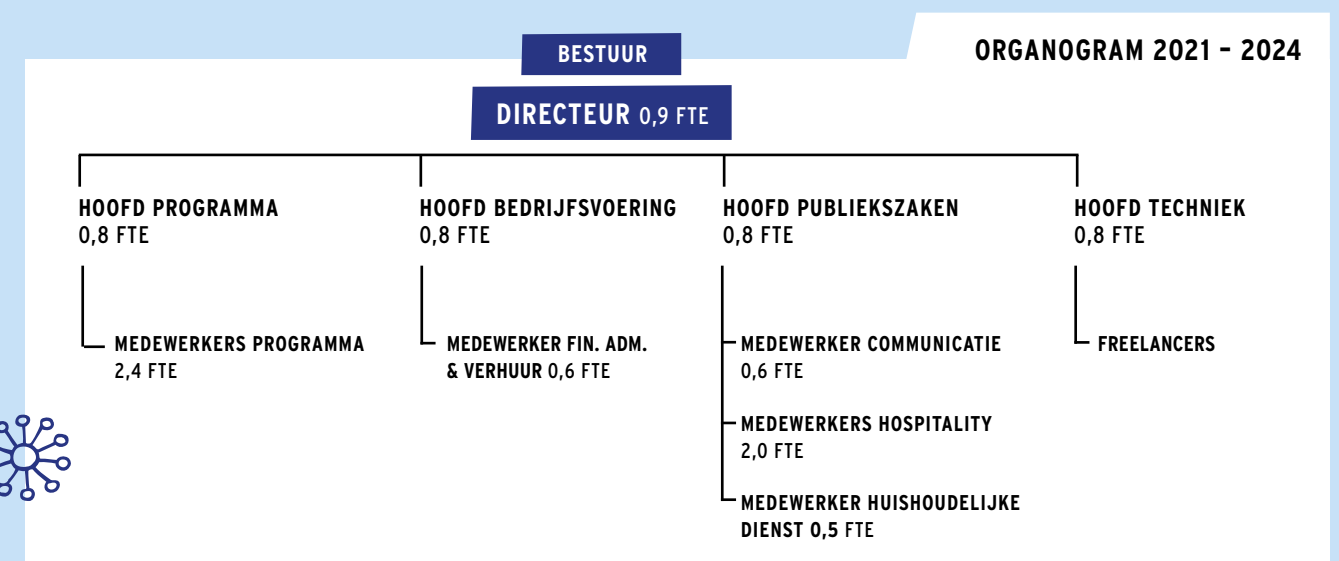
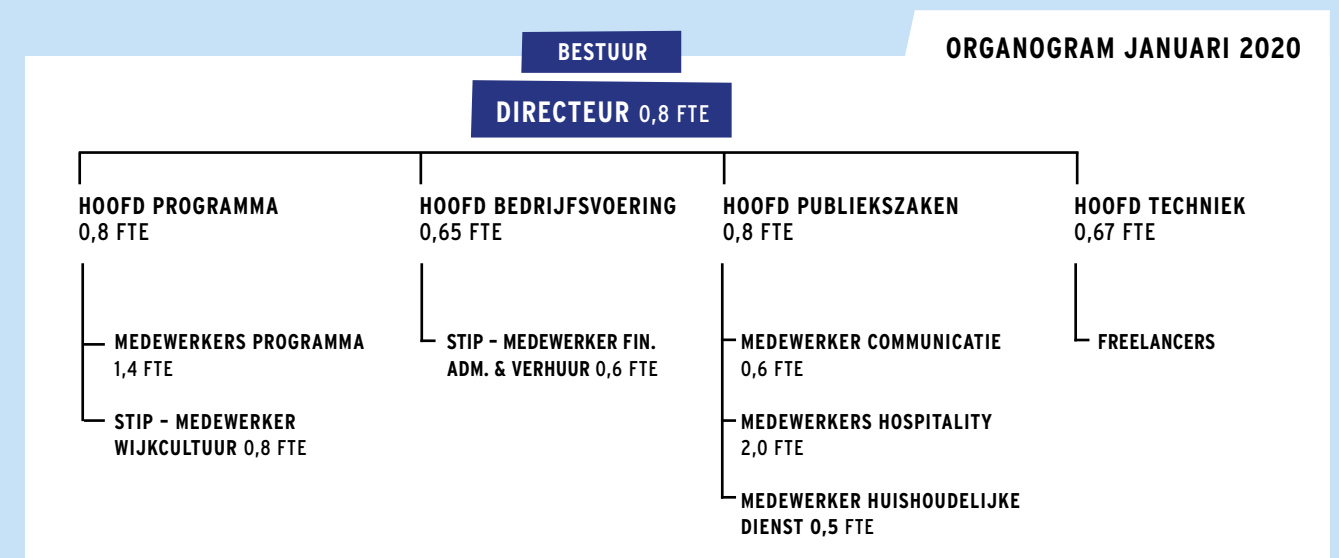
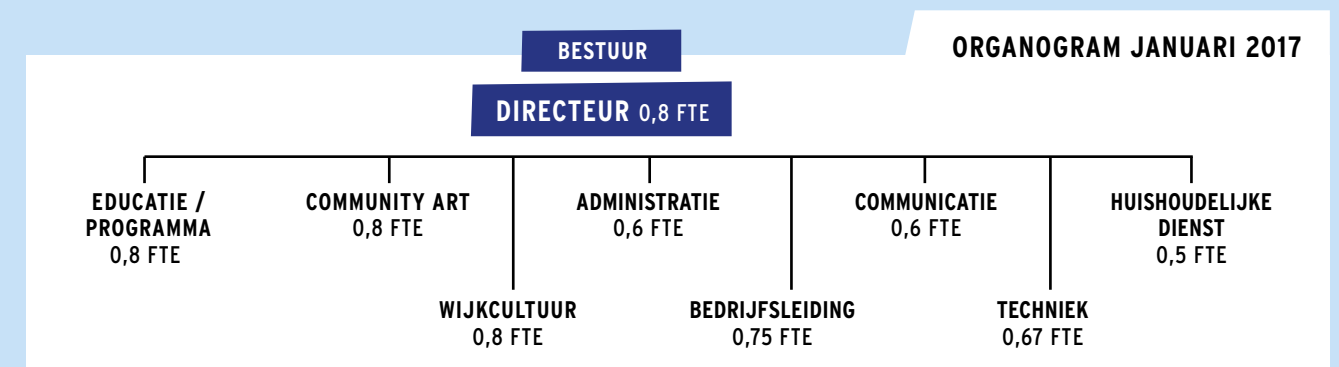
EERLIJKE BELONING

Onze financiële positie is tot zover nog niet van dien aard geweest dat wij een cao volledig konden volgen. Binnen de projecten is dat iets makkelijker realiseerbaar omdat dat incidentele gelden betreffen. Voor die projecten waar wij gelden zoeken bij verschillende financiers nemen wij de eerlijke bedragen op en bij toekenning betalen wij die ook uit. Voor ons eigen personeel, een structurele kostenpost, werken wij daar stapsgewijs naar toe, zie H 2.4. Bedrijfsvoering.



2.4 BEDRIJFSVOERING ORGANISATIE

2.4.1 ORGANISATIESTRUCTUUR



IEDER JAAR FLEXIBELE SCHIL ARTISTIEK , TECHNIEK, PRODUCTIE, PR

HOOFD = HOOFD IN EEN KLEINE ORGANISATIE = TEVENS MEEWERKEND EN VOERT INHOUDELIJKE TAKEN UIT



2.4.2 TOELICHTING ORGANISATIESTRUCTUUR

Fte - Voor het Kunstenplan 2021-2024 hebben wij de STIP-functies opgenomen als basisteam, gehonoreerd conform salarisschaal cao ipv minimumloon. En aanvullend op de 9,62 fte van 2020 hebben wij 0,78 fte extra begroot bestaande uit:

- Uitbreiding voor de directeur (0,1 fte) omdat het aantal gewerkte uren niet in verhouding stonden tot de fte-aanstelling en tijd voor tijd niet haalbaar is gebleken;
- Uitbreiding fondsenwerving (0,15 fte) omdat wij dat tot zover als taak erbij hebben opgepakt waar bij deze af en toe in de verdrukking kwam binnen de andere taken/wanen van de dag. Terwijl er binnen meerdere invalshoeken - fondsen/partners/bedrijven/andere domeinen - mogelijkheden liggen om extra financiering te werven voor onze manier van werken;
- Extra uren wijkcultuur (0,2 fte) vanwege de grotere uitdaging en meer inwoners als gevolg van de hotspots Binckhorst en Holland Spoor;
- Uitbreiding uren techniek (0,13 fte) omdat het aantal activiteiten sterk is toegenomen waarbij ons hoofd techniek de afgelopen paar jaar steeds aan het eind van het jaar extra gedraaide uren uitbetaald kreeg.

Wijzigingen fte toekomst - Met de ingestoken 10,4 fte binnen de huidige setting heeft Laaktheater haar basis op orde en wordt bij extra uren voor activiteiten gewerkt met een flexibele schil voor productie, pr en techniek waarbij ons basisteam de aansturende rol en het contact met de bewoners onderhoudt. Deze extra uren worden meegenomen in de aanvragen richting andere financiers waarbij wij eerlijke betaling opnemen in onze begrotingen. Voor onze flexibele schil zoeken wij allereerst bin-

nen ons eigen stadsdeel om zo kansen te bieden aan gastprogrammeurs, partners en organisaties binnen Laak en de verbinding binnen Laak daarmee extra te versterken.

Borging inhoudelijke en financiële leiding - Deze ligt bij de directie.

Verantwoording directie - De directie legt elk half jaar verantwoording af aan de hand van de halfjaar-/jaarcijfers i.c.m. de inhoudelijke plannen en iedere vergadering staat de laatste stand van zaken m.b.t. fondsenwerving en financiële middelen op de agenda.

Bestuur - Laaktheater heeft een bestuur en zij vergaderen 4 a 6x per jaar met de directie, daarnaast minimaal 1x per jaar zonder directie. Jaarlijks wordt de Code Cultural Governance en hun eigen functioneren getoetst en indien nodig aangepast.

2.4.3 PERSONEELSTABEL

Zie tabel onderaan de pagina.

2.4.4 FAIR PRACTICE CODE

CAO - Laaktheater is niet aangesloten bij een cao maar hanteert voor inschaling als richtlijn het functiehuis/de salarisregels van de cao Toneel & Dans. Nu nog de oude versie, in de toekomst passen we de actuele versie toe. Deze cao komt voort uit het feit dat Laaktheater in haar huidige vorm van start is gegaan als producerend theater met community art als belangrijke pijler.

Stappen - Laaktheater is nog niet in staat om volledig via de cao te betalen. Tegelijkertijd doen wij binnen onze mogelijkheden onze uiterste best

om iedereen fair te betalen. Inmiddels hebben wij een aantal punten uit de cao op onze eigen manier ingevuld. Met ingang van 2016 hebben wij een pensioenregeling via het AEGON afgesloten voor de medewerkers en ook sinds een paar jaar hebben wij een verzuimverzekering hetgeen meer organisatorische stabiliteit geeft. Verder hebben wij jaarlijks een klein scholingsbudget (in basis 500 per persoon) beschikbaar voor de medewerkers. Waarbij verder hetzelfde geldt als voor onze samenwerking met gastprogrammeurs: wij stellen ons actief op om onze medewerkers en vrijwilligers te attenderen op kansen om zich te kunnen ontwikkelen. Zoals bv onze vrijwilligers, bewoners wijzen op het STIP-traject, medewerkers de kans bieden elders rond te kijken of zoals nu binnen het STIP-traject samen zoeken naar de juiste mix van werkzaamheden die binnen de fysieke mogelijkheden van de werknemer past waar zowel zij als wij gelukkig van worden.

Minder verdienen dan CAO - Met ingang van 2017 was er sprake van een geactualiseerde cao en gingen de financiële stappen binnen de cao-regels zo hard dat deze voor ons binnen de huidige financiële ruimte niet te realiseren waren. Wij schaalden de afgelopen jaren iedereen dan ook in aan de hand van het oude functiehuis/schalen. Een ander punt dat wij nog niet volgens de cao doen is het feit dat onze werkweek 40 uren kent en de cao 38 uur hanteert. In de begroting voor 2021 is iedereen overgezet naar het nieuwe functiehuis/nieuwe schalen en heeft er 1 periodiek bijgekregen waar dat van toepassing was. Echter, het opnieuw inschalen is met 1 periodiek nog niet volledig toegepast. Daarvoor is nog een extra jaarlijks bedrag van ongeveer 60.000 euro nodig, zie tabel cao/richtlijnen. In de periode van 2021-2024 wil Laaktheater stapsgewijs toegroeien naar volledig betalen conform CAO, mits de structurele financiële middelen dat toelaten:

- Omzetten functies van 40 naar 38 uur per week. Deze omzetting geldt voor iedereen. Het betekent dat bij aanhouden van hetzelfde aantal uren voor het basisteam er sprake is van een uitbreiding van het basisteam met 0,55 fte naar totaal 10,95 fte.
- Inschalen volgens de actuele schalen/regels. Voor 5 medewerkers betekent het 1 regel omhoog, voor 1 medewerker 2 regels, voor 6 medewerkers wijzigt er niets want zij zitten aan het eind van hun schaal of worden voor het eerst ingeschaald (oud STIP-medewerkers) en voor 1 medewerker die al veel langer werkt bij Laaktheater betekent het 8 regels omhoog
- Periodieke verhogingen: vanaf het moment van inschalen in de nieuwe schalen en op de juiste regel, zal ook een jaarlijkse verhoging (bij goed functioneren) binnen de schaal geïntroduceerd worden (conform CAO).

Huidig niet volgens cao/richtlijnen 2018	Totaal fte	Totaal bedrag
met vast contract	7	€ 301.048
met tijdelijk contract	6	€ 198.503
inhuur/opdracht/zzp		
Volgens cao/richtlijnen loonpeil 2021	Totaal fte	Totaal bedrag
met vast contract	7	€ 339.716
met tijdelijk contract	6	€ 220.326
inhuur/opdracht/zzp		

Op andere vlakken voldoet Laaktheater al wel aan het uitgangspunt van eerlijke beloning:

Structureel overwerk - Er is de afgelopen paar jaar geen sprake geweest van onbetaald overwerk. In zoverre, te veel gewerkte uren werden verrekend volgens het principe tijd voor tijd. Om dat mogelijk te maken zijn wij behalve in de zomer ook de eerste 3 weken van januari gesloten voor programma. Het is een periode dat bij veel mensen het geld toch op is en wij kunnen op die manier uren wegwerken. Voor het hoofd techniek is dit vaak niet voldoende. Door het grotere aantal activiteiten draaide hij meer uren die niet allemaal via tijd voor tijd ingehaald konden worden. De overgebleven uren werden aan het eind van het jaar alsnog verrekend. Vanwege het structurele karakter van deze meeruren is voor hem een hoger percentage fte opgenomen in de begroting. Voor de directeur geldt dat zij overuren niet uitbetaald krijgt. Echter, de laatste paar jaar stond het aantal uren overwerk niet in verhouding tot het afgesproken percentage fte. In de begroting voor 2021 is dit percentage dan ook met 0,1 opgehoogd naar 0,9 fte. Het schema voor niet betaald structureel overwerk blijft daarmee leeg.

Honoraria kunstenaars/zzp'ers - Kunstenaars en zzp'ers vallen onder onze flexibele schil en worden betaald uit onze programmagelden. Binnen begrotingen richting financiers hanteren wij eerlijke bedragen en bij doorgaan van een programma betalen wij deze ook uit. Bedragen die wij oa hanteren zijn: docenten 40 euro per uur met 25% toeslag voorbereidingstijd, technici minimaal 30 euro per uur (150 indien slechts 4 uur) en daar waar iemand een langere periode voor ons werkt wordt de cao toegepast en kunnen zij factureren wat wij anders bruto/bruto uitgegeven zouden hebben, inclusief pensioentarief. Waarbij wel opgemerkt dat wij nog zoekende zijn naar vaststelling van een eerlijk honorarium voor kunstenaars die zweven

PERSONEEL

	fte in 2018 realisatie	aantal personen (in 2018)	fte in 2021	aantal personen 2021
Aantal uren van een volledige werkweek	40		40	
Totaal aantal fte (incl. wijktrainee & stip)	8,26	15	10,4	13
- waarvan met vast contract	2,7	5	5,6	7
- waarvan met tijdelijk contract	2,46	6	4	5
- waarvan inhuur/opdracht/zzp	0,77	3		
Aantal stagiaires	0,5	2	1,5	3
Aantal vrijwilligers	1,5	15	3	30
Aantal STIP medewerkers	1,8	2	0,8	1
Wijktrainee via/in dienst vd gemeente	0,53	1		

tussen amateur en professioneel. Hiervoor leggen wij ons oor her en der te luister en ontwikkelen langzaam een eigen richtlijn. Uitgangspunt is in ieder geval dat deze richtlijn voor iedereen geldt en van ons uit actief wordt toegepast. Ook als iemand daar niet zelf om vraagt.

Gastprogrammeurs - Bewoners als gastprogrammeur starten de eerste keer als vrijwilliger. Waarbij wij met ingang van januari 2020 voornemens zijn voor deze eerste keer ook een vergoeding te geven, namelijk een stukje van de recette. Om op deze manier hen ook 'mee te laten delen' in een geslaagd binnenhalen van publiek. Als iemand vaker programmeert en van grotere waarde wordt, wordt een extra vrijwilligersvergoeding afgesproken. Zodra het een serieus project wordt zoals Mesopotamië nu aan het worden is, vragen wij elders extra financiën aan en nemen dan een serieus honorarium op voor de gastprogrammeur. Daarin nemen wij de gastprogrammeurs ook mee in het financiële proces zodat zij de ontwikkelingen kunnen volgen en goede inschattingen leren maken wat, wanneer wel niet mogelijk is.

Vrijwilligers - Voor de vrijwilligers die af en toe komen en relatief makkelijk te vervangen zijn geldt dat het echt vrijwilligerswerk is. Voor diegenen die met geld werken, horeca & kassa, hanteren wij de officiële vrijwilligersvergoeding.

Stagiaires - Voor stagiaires hanteren wij de vrijwilligersvergoeding als uitgangspunt. In de toekomst is het de bedoeling hier de officiële stagevergoeding voor in te zetten.

2.4.5 BEDRIJFSRISICO'S

Huidige & toekomstige (bedrijf)risico's

Basisorganisatie nu - Momenteel is voor komend jaar naast het zoeken van deel van de financiering voor ons basisteam een ander groot risico dat voor 2 van onze STIP-medewerkers 1 mei de financiële ondersteuning vanuit STIP stopt en voor de 3e STIP-medewerker per 1 december. Aangezien zij van grote waarde zijn voor onze organisatie, voor 2021 opgenomen zijn in onze basisorganisatie en wij nav de beleidsuitgangspunten hoop hebben dat onze financiële ondersteuning wezenlijk verbeterd, gaan wij alles uit de kast trekken om 2020 als overgangsjaar door te komen om hen te kunnen behouden.

Verzekeringen - Wij hebben inmiddels verschillende risico's afgedekt middels een verzekering waaronder: verzuimverzekering, Arboverzekering, bestuursverzekering evenals de gangbare inboedel en WA-verzekering. Als extra hebben wij een doorlopende evenementenverzekering waarbij ook de kleinere projecten buiten de deur verzekerd zijn.

Voor de grotere festivals wordt een aparte evenementenverzekering afgesloten. Deze dragen bij aan een stevigere basis voor onze organisatie. Verder verwachten wij van zzp'ers waar wij mee werken dat zij ook een zakelijke aansprakelijkheidsverzekering hebben afgesloten. Dit om te voorkomen dat als er iets misgaat de bewoners, de zzp'er of Laaktheater daar de dupe van wordt. Doordat beide partijen (zzp'er en Laaktheater) met een verzekering werken kan het 'uitvechten' bij de verzekeraars gelegd worden.

Vermogen & reservering - nu & toekomst - Ons vermogen ligt momenteel rond de 67.000 euro en wij hebben een kleine reservering van ongeveer 17.000 voor continuïteit activiteiten (personeel & materieel). Voor financiering van ons basisteam waarbij wij een aantal medewerkers een doorlopend contract hebben geboden ipv steeds losse projectcontracten, moeten wij jaarlijks 52.000 euro uit projectgelden halen. Dit legt ieder jaar een extra druk op de organisatie maar het eerste financiële risico wordt wel gedekt door het eigen vermogen waarvan de hoogte dekkend is voor het benodigde bedrag. Om het risico te verlagen is ieder jaar ons streven het jaar te eindigen met een plusbedrag om dat om te kunnen zetten in een reservering voor continuïteit activiteiten. Dat geeft de rust dat in ieder geval een deel van de benodigde extra salariskosten op voorhand gedekt is. De keuze om onze basisorganisatie zo in te richten heeft extra druk gegeven maar het heeft ons als organisatie en in de contacten met de bewoners ook op een goede manier doen groeien.

Met ons vermogen van 67.000 voldoen wij (nog) niet aan de richtlijn die in de vergadering van de directies podiumkunsten is genoemd – 15% van de lastenkant als maximaal bedrag voor het vermogen en reserveringen opgeteld. Als wijktheater met een oud theater in een arme wijk zijn onze opties voor het binnenhalen van hoge extra bedragen echter miniem. Ons streven is om plusbedragen in te zetten om het vermogen te verhogen tot in ieder geval 10% van de lastenkant. Dit nadat eerst de reservering voor de continuïteit activiteiten (personeel & materieel) de hoogte heeft van het jaarbedrag dat wij ieder jaar extra uit projectgelden moeten halen.

Basisorganisatie toekomst - Ook voor de komende Kunstenplanperiode blijft gelden dat wij zelf nog een bedrag voor ons basisteam moeten ophalen uit projectgelden (bij toekenning van de structurele subsidie conform aanvraag). Echter, het bedrag is lager – 42.900 – en er is sprake van meer projecten en extra uren voor een fondsenwerver. Tezamen maakt dat dat onze organisatie steviger staat met minder financieel risico.



‘Ik werk in Laaktheater met een groep die voornamelijk bestaat uit senioren en samen maakten we Vrouw overboord en Kringloop van het leven. Voorstellingen waar het (spel)plezier vanaf spatte. En terecht. Iedere maandagochtend was het feest in het theater. Het leven, in al zijn segmenten, werd er gedeeld. Het maken van de voorstelling was dan ook een democratisch proces. Mensen kregen letterlijk en figuurlijk de regie in handen. Het is fijn dat Laaktheater deze groepen een podium geeft. Daardoor heeft het publiek er net zo van kunnen genieten, als wij hebben genoten van het maken.’

- Sylvia Bos (theatermaker)



2.4.6 INVESTERINGEN

Investerings - Laaktheater heeft geen grote investering binnen de huidige situatie gepland voor de komende Kunstenplanperiode. Wij hebben in het najaar van 2019 namelijk een traject aangevraagd en toegekend gekregen door de gemeente voor een onderzoek naar mogelijke ver-/nieuwbouw van Laaktheater. Een traject dat wij met de bewoners en organisaties in Laak gaan insteken om zo samen de best werkende vorm te zoeken en vinden om een cultureel hart voor Laak mogelijk te maken. Een cultureel hart in een stadsdeel waar hard gezocht wordt naar een goede invulling/uitbreiding voor haar bewoners door de grote veranderingen die gaande zijn aan de randen van het stadsdeel, Binckhorst en Holland Spoor. Laaktheater en haar ver-/nieuwbouw kan daar een rol in spelen. Welke zal de toekomst moeten uitwijzen.

Financiering - Op het moment dat er duidelijkheid is over deze ver-/nieuwbouwplannen zullen wij daar extra gelden buiten onze exploitatiesubsidie, voor moeten zoeken. Fonds1818 heeft eerder al aangegeven dat zij geïnteresseerd zijn om medefinancier te worden indien ook de gemeente zich achter de plannen schaaft. Met goede plannen die aanslaan geeft dat een prettige startpositie maar ook dan zal er, afhankelijk van de plannen en eventuele partners, een apart plan nodig zijn om het geheel financieel mogelijk te maken.

Onderhoud - Grotere Investerings in ons pand zijn daarmee dan ook op de langere termijn geschoven aangezien deze wellicht al snel achterhaald worden door de voorliggende plannen. Onderhoud blijft uiteraard gaande conform ons meerjarig onderhoudsplan.

2.4.7 INKOMSTEN

Op vlak van activiteiten – personeel en programma – heeft de begroting een groei doorgemaakt tot 2018. Dit komt voort uit de ontwikkelingen van de afgelopen jaren waarin de samenwerking met de bewoners en organisaties in Laak organisch is gegroeid en onze culturele aanpak en programma's steeds vaker onderdeel uitmaakt van het sociale leven in Laak. Dit samen met de bewoners en organisaties vasthouden en tot volle wasdom brengen is de grote drive achter de plannen die u net gelezen heeft. Om onze organisatie een gezondere, stabielere basis te geven vragen wij om een significant hogere gemeentelijke bijdrage voor met name de verbreding van ons basisteam, het echte kapitaal van onze organisatie. Deze kosten zijn het lastigste bij derden te vinden. Voor de uitbreiding van het 'Samen programmeren' met meerdere gastprogrammeurs – bonding, gecombineerd met extra programma's voor 'Samen Groeien', Urban Lab en Ruwe Ruimte en community art en nieuwe Laakse makers voor 'Samen Producenten' hebben wij extra incidentele gelden – publiek & privaat – opgenomen waar wij, net als in de huidige Kunstenplanperiode, de verantwoordelijkheid voor willen en verwachten te kunnen nemen om die te zoeken en vinden. Als wij onze plannen goed over het voetlicht hebben kunnen brengen en u durft erin te geloven, dan pakken wij graag de handschoen op en gaan er opnieuw voor. En hopen dat u dan van tijd tot tijd verrast wordt door mooi nieuws uit Laak!

